

2. ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในต้นเงิน 30,000 บาท อัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือน นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเงินเสร็จ

3. หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำขอ ข้อ 1 และ 2 ก็ขอศาลได้โปรดให้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ 1034 ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ออกขายทอดตลาดนำเงินที่ขายทอดตลาดได้มาชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้องต่อไป

4. ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมศาลและค่าทนายความแทนโจทก์ข้าพเจ้าได้ยื่นสำเนาคำฟ้องโดยข้อความถูกต้องเป็นอย่างเดียวกันมาด้วย 1 ฉบับ และรอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอฟังถือว่าทราบแล้ว

นายใหญ่ นิยมการ โจทก์

คำถามข้อ 10.

การเตรียมคดีเพื่อนำข้อกล่าวหาขึ้นฟ้องร้องต่อศาล คืออะไร ?

ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับ การเรียบเรียงคำฟ้องอย่างไรบ้าง ? (นต.มร.ภาค 2/2519)

แนวคำตอบ

การเตรียมคดีเพื่อนำข้อกล่าวหาขึ้นฟ้องร้องต่อศาล ได้แก่การรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่จะต้องนำเข้าสู่ศาลเพื่อพิสูจน์ต่อศาลว่าจำเลยได้กระทำการละเมิดต่อสิทธิและหน้าที่ของโจทก์โดยได้กระทำในสิ่งที่กฎหมายห้ามมิให้กระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายให้กระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์

ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับ การเรียบเรียงคำฟ้องมาก เพราะก่อนที่จะเรียบเรียงคำฟ้อง ผู้เรียบเรียงจะต้องนำข้อเท็จจริงมาปรับกับข้อกฎหมายเพื่อพิจารณาว่า การกระทำหรือการงดเว้นกระทำนั้น ๆ ได้มีกฎหมายสารบัญญัติมาตราใดที่บัญญัติให้ผู้กระทำหรืองดเว้นกระทำต้องรับผิดชอบ เมื่อปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายได้แล้ว จึงจะสามารถเรียบเรียงคำฟ้องกล่าวหาการกระทำหรือการงดเว้นกระทำว่าเป็นการละเมิดต่อกฎหมายสารบัญญัตินั้น ๆ ได้ ดังนั้น ถ้าการเตรียมคดีได้ข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องหรือไม่มีรายละเอียดชัดเจนเพียงพอ หรือเข้าใจข้อกฎหมายคลาดเคลื่อนไปย่อมทำให้การปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายผิดพลาดอันเป็นเหตุทำให้การเรียบเรียงคำฟ้องผิดพลาดไปด้วย ซึ่งจะเป็นผลเสียหายแก่คดีในที่สุด

คำถามข้อ 11.

ให้เรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานฉ้อโกง เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญา มาตรา 158 (5) กำหนดไว้ตามข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริง เมื่อเวลา 6 นาฬิกาของวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2520 นางขวัญ จิตชื่น ได้นำสายสร้อยคอทองคำ 1 เส้น ที่ตนได้ว่าจ้างช่างให้ชุบทองไว้แล้ว ไปบอกขายแก่นายสะอาด รักรธรรม ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่เลขที่ 58/5 แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ในราคา 2,500 บาท โดยนางขวัญ จิตชื่น ได้ให้คำรับรองแก่นายสะอาด รักรธรรม ว่าเป็นสายสร้อยคอทองคำแท้ นายสะอาด รักรธรรม เชื่อตามคำรับรองของนางขวัญ จิตชื่น จึงตกลงรับซื้อสายสร้อยค่อนั้นไว้โดยชำระราคา 2,500 บาท ให้แก่นางขวัญ จิตชื่น รับไป

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 “ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่น ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกงต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (นต.มร.ภาค 2/2519)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาความผิดฐานฉ้อโกง เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)

“ข้อ 1 เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2520 เวลาประมาณ 6 นาฬิกา จำเลยนี้โดยทุจริต ได้บังอาจหลอกลวงโจทก์ (หรือนายสะอาด รักรธรรม) ด้วยการแสดง (หรือกล่าว) ข้อความอันเป็นเท็จว่า จำเลยได้นำสายสร้อยคอทองคำมาขายแก่โจทก์ (หรือนายสะอาด รักรธรรม) 1 เส้น ราคา 2,500 บาท ซึ่งความจริงนั้นสายสร้อยคอที่จำเลยนำมาขายแก่โจทก์ (หรือนายสะอาด รักรธรรม) มิใช่เป็นสายสร้อยคอทองคำ แต่เป็นสายสร้อยคอทองคำที่จำเลยได้นำไปชุบทองไว้แล้วนำมาหลอกลวงขายแก่โจทก์ (หรือนายสะอาด รักรธรรม) การกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้โจทก์ (หรือนายสะอาด รักรธรรม) หลงเชื่อว่าเป็นสายสร้อยคอทองคำที่แท้จริงดังที่จำเลยหลอกลวง จึงรับซื้อสายสร้อยคอทองคำนั้นไว้จากจำเลยโดยมอบเงินจำนวน 2,500 บาทให้แก่จำเลยไป เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”

คำถามข้อ 12.

โจทก์ฟ้องกล่าวหาว่าจำเลยจงใจกระทำการละเมิดต่อทรัพย์สินของโจทก์โดยจำเลยได้ใช้มิดฟันดันไม้ที่ปลุกอยู่ในสวนของโจทก์เสียหายหลายอย่าง รวมค่าเสียหายทั้งสิ้นเป็นเงิน 5,000 บาท ขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์

จำเลยทำคำให้การยื่นต่อศาลว่า ฟ้องของโจทก์เคลือบคลุม จำเลยไม่สามารถต่อสู้คดีได้ เพราะไม่เข้าใจข้อกล่าวหาของโจทก์ ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง
ให้ท่านพิจารณาว่า คำให้การของจำเลยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง หรือไม่? (นต.มร.ภาค 2/2519)

แนวคำตอบ

คำให้การของจำเลยไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง เพราะมิได้ให้การว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมอย่างไร เป็นคำให้การต่อสู้คดีลอย ๆ จึงไม่มีประเด็นที่จำเลยจะนำพยานเข้าสืบต่อศาลได้ว่าฟ้องของโจทก์เคลือบคลุมอย่างไร.

คำถามข้อ 13.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2519 นายสาได้ทำสัญญาซื้อรถยนต์เฟียตของนายสี 1 คัน ราคา 150,000 บาท นายสาได้วางเงินมัดจำให้ไว้ในวันทำสัญญา 50,000 บาท ราคาที่เหลืออีก 100,000 บาท กำหนดชำระในวันที่ 30 ธันวาคม 2519 โดยในวันชำระราคานั้น นายสีจะต้องโอนและส่งมอบรถให้แก่ นายสา หากนายสีผิดสัญญา จะต้องคืนเงินมัดจำและใช้ค่าปรับอีก 50,000 บาท แก่นายสา ครั้นเมื่อถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2519 นายสาได้นำเงิน 100,000 บาท ไปเพื่อจะชำระให้แก่ นายสีตามสัญญา แต่ปรากฏว่า นายสีไม่อาจส่งมอบและโอนรถให้แก่ นายสาได้ เพราะนายสีได้นำรถไปขายให้แก่ผู้อื่นแล้ว นายสาได้บอกกล่าวให้นายสีคืนเงินมัดจำและชำระค่าปรับแก่ตนตามสัญญา แต่ นายสีไม่ยินยอม

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องฐานผิดสัญญาซื้อขายจากข้อเท็จจริงข้างบนนี้โดยให้มีคำขอท้ายฟ้องด้วย. (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2519)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องคดีแพ่งฐานผิดสัญญาซื้อขายและคำขอท้ายฟ้อง
“ข้อ 1. เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2519 จำเลยได้ทำสัญญาขายรถยนต์เฟียตของจำเลยไว้ต่อโจทก์ 1 คัน เป็นเงิน 150,000 บาท โดยในวันทำสัญญานั้น จำเลยได้รับเงินมัดจำไปจากโจทก์แล้วเป็นเงิน 50,000 บาท ส่วนราคาที่เหลืออีก 100,000 บาท กำหนดให้โจทก์ชำระในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2519 โดยในวันนั้นจำเลยจะต้องส่งมอบและโอนรถยนต์ดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ด้วย หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามสัญญาจำเลยยอมใช้ค่าปรับเป็นเงิน 50,000 บาท พร้อมทั้งยอมคืนเงินมัดจำให้แก่โจทก์ ปรากฏตามสัญญาจะซื้อขายท้ายฟ้อง
ข้อ 2. ครั้นเมื่อถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2519 โจทก์ได้นำเงิน 100,000 บาท ไปเพื่อชำระให้จำเลยและเพื่อให้จำเลยส่งมอบและโอนรถให้แก่โจทก์ตาม

สัญญา แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับโจทก์ กล่าวคือ จำเลยไม่ส่งมอบและโอนรถให้โจทก์ เพราะจำเลยได้โอนขายรถยนต์ดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นไปแล้ว จำเลยจึงต้องใช้ค่าปรับ 50,000 บาท และคืนเงินมัดจำ 50,000 บาท รวมเป็นเงิน 100,000 บาทให้แก่โจทก์ตามสัญญา โจทก์ได้บอกกล่าวให้จำเลยชำระแล้ว จำเลยบิดพลิ้วไม่ยอมชำระให้โจทก์ โจทก์จึงจำต้องฟ้องขอให้ศาลบังคับ”

คำขอท้ายฟ้อง

1. ให้จำเลยใช้ค่าปรับ 50,000 บาท และคืนเงินมัดจำ 50,000 บาท รวมเป็นเงิน 100,000 บาท แก่โจทก์
2. ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ในต้นเงิน 100,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2519 ให้แก่โจทก์จนกว่าจะชำระเสร็จ
3. ให้จำเลยเสียค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ด้วย

คำถามข้อ 14.

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ให้จำเลยแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่า จำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการนั้น” ท่านเข้าใจอย่างไรให้อธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบด้วย? (นต.มร.ภาคฤดูร้อน/2519)

แนวคำตอบ

การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง บัญญัติไว้ก็เพื่อให้จำเลยทำคำให้การยื่นต่อศาล โดยกำหนดวิธีการทำคำให้การของจำเลยไว้ว่า จำเลยจะยอมรับตามข้อที่โจทก์กล่าวหาทุกข้อ หรือยอมรับแต่เพียงบางข้อ ปฏิเสธบางข้อ หรือปฏิเสธทุกข้อก็ได้ แต่ทั้งนี้จำเลยจะต้องกล่าวไว้ในคำให้การให้ชัดเจนไม่คลุมเคลือ ให้เข้าใจได้ว่า คำให้การของจำเลยข้อใดรับ ข้อใดปฏิเสธ สำหรับในข้อที่จำเลยให้การปฏิเสธนั้น จำเลยจะต้องกล่าวถึงเหตุที่จำเลยได้ให้การปฏิเสธไว้ในคำให้การด้วย หากจำเลยไม่ยกเหตุที่จำเลยปฏิเสธขึ้นอ้างไว้ในคำให้การเพื่อแสดงเหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใดจำเลยจึงให้การปฏิเสธแล้ว ถือว่าจำเลยไม่ได้อ้างเหตุแห่งการนั้น เป็นคำให้การที่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย ทำให้จำเลยไม่มีประเด็นที่จะนำสืบต่อศาล เช่น จำเลยทำคำให้การต่อผู้คดีว่า หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์นำมาฟ้องนั้น ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย แต่มิได้ให้เหตุผลว่าไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายเพราะเหตุใด จำเลยจึงไม่มีประเด็นที่จะนำสืบว่า ที่ว่าไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายนั้นเป็นเพราะเหตุใด

อนึ่ง ข้อเท็จจริงข้อใดที่โจทก์กล่าวอ้างมาในฟ้อง แต่จำเลยมิได้
ทำคำให้การว่าจำเลยรับหรือปฏิเสธ ต้องถือว่าจำเลยยอมรับในข้อเท็จจริงที่โจทก์
กล่าวอ้าง โดยโจทก์ไม่ต้องนำสืบพิสูจน์ว่าเป็นความจริงดังที่โจทก์กล่าวอ้าง.

คำถามข้อ 15. โจทก์บรรยายฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานลักทรัพย์ว่า “เมื่อวันใด
ไม่ปรากฏชัดระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2519 ถึงวันที่ 10 มกราคม 2519 ได้มีคน
ร้ายบังอาจเข้าไปในเคหสถานที่อยู่อาศัยของนายมัน รักรธรรม แล้วลักเอาทรัพย์สิน
สิ่งของหลายอย่างรวมราคา 60,000 บาท ของนายมัน รักรธรรม ไปโดยทุจริต
เหตุเกิดที่ตำบลลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”

ให้ท่านวินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์ได้บรรยายข้อความครบถ้วนตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) หรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ครบถ้วน
ให้อธิบายว่าไม่ครบถ้วนในข้อใดบ้างโดยให้เหตุผลประกอบ. (นต.มร. ภาค
ฤดูร้อน/2519)

แนวคำตอบ ฟ้องโจทก์บรรยายไม่ครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา มาตรา 158 (5) ในข้อต่อไปนี้

1. ฟ้องโจทก์มิได้ระบุเวลากระทำผิด เพราะตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ให้บรรยายถึงข้อเท็จจริงและราย
ละเอียดเกี่ยวกับเวลาซึ่งเกิดการกระทำผิด ทั้งนี้ ก็เพื่อให้จำเลยเข้าใจข้อกล่าว
หาของโจทก์ ถ้าโจทก์ไม่สามารถทราบ ว่า จำเลยกระทำผิดเวลาใด ก็ต้องกล่าว
ไว้ว่า เวลาใดไม่ปรากฏ

2. ฟ้องโจทก์ไม่ยืนยันว่าจำเลยเป็นผู้กระทำผิด เพราะบรรยายฟ้อง
ว่ามีคนร้ายลักทรัพย์ไป มิได้ระบุว่าจำเลยเป็นคนร้าย จึงเท่ากับมิได้กล่าวหาว่า
จำเลยเป็นผู้กระทำผิด

3. ฟ้องโจทก์มิได้ระบุว่า จำเลยได้ลักเอาทรัพย์สินอะไรไปบ้าง ทรัพย์สิน
แต่ละอย่างมีราคาเท่าใด แม้จะระบุราคาทั้งหมดไว้ก็ถือว่ามิได้บรรยายสิ่ง
ของที่เกี่ยวข้องพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาของโจทก์ได้ดี

คำถามข้อ 16. โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ในวัน
เกิดเหตุ ขณะที่จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ไปในทางการที่จ้าง จำเลย
ที่ 1 ได้ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ชนรถยนต์ของโจทก์เสียหาย ขอให้จำเลย
ทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์

จำเลยทั้งสองให้การว่า เหตุที่รถชนกันนั้นเป็นเพราะความประมาทเงินหล่อของโจทก์เอง จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบ และฟ้องแย้งว่า โจทก์ขับรถโดยประมาทปราศจากความระมัดระวัง เป็นเหตุให้ชนรถยนต์ของจำเลยที่ 2 เสียหาย และจำเลยที่ 1 ได้รับความเจ็บ ขอให้โจทก์ชดใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยทั้งสอง

ข้อเท็จจริงจากการพิจารณาได้ความว่า เหตุที่รถชนเป็นเพราะความประมาทเงินหล่อของจำเลยที่ 1 ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ไม่ได้เป็นลูกจ้างจำเลยที่ 2 แต่ได้มาขออาศัยอยู่ที่บ้านจำเลยที่ 2 ในวันเกิดเหตุ จำเลยที่ 1 ได้ลอบนำรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ขับไปส่งบุตรของจำเลยที่ 1 เองโดยจำเลยที่ 2 มิได้รู้เห็น

ดังนี้ ถ้าคำฟ้องของโจทก์สมบูรณ์ ให้วินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองจะต้องร่วมกับรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ เพราะเหตุใด? (นต.มร.ภาค 1/2520)

แนวคำตอบ

ฟ้องของโจทก์มีประเด็นที่จะต้องพิจารณารวม 3 ประเด็น คือ จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ไปในทางการที่จ้าง และจำเลยที่ 1 ได้ขับรถยนต์โดยประมาทเงินหล่อชนรถยนต์ของโจทก์เสียหาย ดังที่โจทก์ฟ้องนั้นเป็นความจริงหรือไม่ ซึ่งตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรค 2 จำเลยจะต้องแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการนั้น

จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การต่อสู้เพียงประเด็นเดียวว่า จำเลยที่ 1 มิได้ขับรถยนต์โดยประมาทเงินหล่อ แต่เป็นความประมาทเงินหล่อของโจทก์เอง อีกสองประเด็นจำเลยทั้งสองมิได้ให้การถึงจึงต้องถือว่า จำเลยทั้งสองรับว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 และได้ขับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ไปในทางการที่จ้างจริงตามที่โจทก์ฟ้อง เมื่อข้อเท็จจริงศาลฟังว่า การที่รถชนกันเป็นเพราะความประมาทของจำเลยที่ 1 ศาลย่อมพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ได้.

คำถามข้อ 17.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2520 เด็กหญิงนิสา รักรธรรม อายุ 12 ปี บุตรสาวของนายมัน รักรธรรม ได้ขออนุญาตบิดาไปเยี่ยมเพื่อนและได้พักค้างคืนอยู่กับเพื่อนที่จังหวัดนนทบุรี ครั้นวันรุ่งขึ้น เด็กหญิงนิสา รักรธรรมได้ขึ้นรถโดยสารจะกลับบ้าน ขณะที่รถโดยสารจอดรอรับผู้โดยสารอยู่ที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เวลาบ่าย นายดำ สูงเนิน ได้

มาขึ้นรถโดยสารนั่งใกล้กับเด็กหญิงนิสา รักธรรม พุดชู่เข็ญมิได้เด็กหญิงนิสา รักธรรม ร้องหรือขัดขึ้น แล้วใช้มือลูบคลำของลับของเด็กหญิงนิสา รักธรรม เมื่อกลับถึงบ้าน เด็กหญิงนิสา รักธรรม ได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้บิดาฟัง ต่อมาอีก 7 วัน บิดาของเด็กหญิงนิสา รักธรรม จึงได้ยื่นฟ้องนายดำ สูงเนิน กล่าวหาว่ากระทำอนาจารบุตรสาวของตน

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานกระทำอนาจารตาม ข้อเท็จจริงดังกล่าวโดยให้มี

(ก) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย

(ข) ข้อความที่ต้องบรรยายในฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 158 (5)

(ค) ลายมือชื่อโจทก์

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 279 “ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุ ยังไม่เกินสิบสามปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุก- ไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าในการกระทำผิดตามวรรคแรก ผู้กระทำได้กระทำโดยชู้เข็ญด้วย ประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถ ขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (นต.มร.ภาค 1/2520)

แนวคำตอบ

ระหว่าง { (ก) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย
“เด็กหญิงนิสา รักธรรม โดยนายมัน รักธรรม ผู้แทนโดย
ชอบธรรม (หรือนายมัน รักธรรม ในฐานะผู้แทนโดยชอบ
ธรรม ของเด็กหญิงนิสา รักธรรม) โจทก์
นายดำ สูงเนิน จำเลย”

(ข) การบรรยายฟ้องตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5)

“ข้อ 1 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2520 เวลากลางวัน จำเลยได้บังอาจ กระทำการอนาจารเด็กหญิงนิสา รักธรรม ซึ่งมีอายุ 12 ปี โดยจำเลยได้ใช้ มือลูบคลำของลับของเด็กหญิงนิสา รักธรรม ในขณะที่นั่งอยู่บนรถยนต์โดยสาร

สาธารณะ ทั้งนี้ โดยจำเลยได้ใช้วาจาขู่เข็ญมิให้เด็กหญิงนิสา รักษาธรรม ร้อง
ขัดขึ้น และโดยทำให้เด็กหญิงนิสา รักษาธรรม อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขึ้น
ได้

เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”

(ค) สายมือชื่อโจทก์

“มัน รักษาธรรม.....โจทก์”

คำถามข้อ 18.

การถามพยานชั้นต้น และการถามค้าน คืออะไร?

คำว่า “พยานคู่” กับ “พยานเดี่ยว” มีความหมายอย่างไร ท่านมีวิธี
ถามค้านพยานคู่ พยานเดี่ยวอย่างไร จึงจะทำลายน้ำหนักคำพยานได้. (นต.มร.)
ภาค 1/2520)

แนวคำตอบ

การถามพยานชั้นต้น เป็นการซักถามพยานโดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน
เป็นผู้ซักถาม เมื่อพยานได้สาบานตนและแสดงตนแล้ว กล่าวคือ ถ้าเป็นพยานโจทก์
โจทก์ก็เป็นฝ่ายถามก่อน ถ้าเป็นพยานจำเลย จำเลยก็เป็นผู้ถามก่อน ทั้งนี้ เว้น
แต่ศาลจะเป็นผู้ซักถามก่อน (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 117 วรรคแรก)

การถามค้าน เป็นการซักถามพยานโดยคู่ความฝ่ายตรงข้ามกับฝ่ายที่
อ้างพยานเป็นผู้ซักถาม เมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้ซักถามพยานของเขาเสร็จ
แล้ว กล่าวคือ ถ้าเป็นพยานโจทก์เมื่อฝ่ายโจทก์ถามพยานคนใดแล้วเสร็จ ฝ่าย
จำเลยก็จะเป็นผู้ถามค้านพยานคนนั้น ถ้าเป็นพยานจำเลย เมื่อฝ่ายจำเลยถาม
พยานคนใดเสร็จแล้ว ฝ่ายโจทก์ก็จะเป็นผู้ถามค้านพยานคนนั้น (ป.วิ.แพ่ง มาตรา
177 วรรคสอง)

พยานคู่ ได้แก่พยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ร่วมกันทั้งหมดหรือบางส่วน
เกี่ยวกับเรื่องที่จะเบิกความในคดีนั้น โดยที่การถามค้านพยานมีความมุ่งหมายที่
จะทำลายน้ำหนักคำพยานของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน ผู้ถามค้านจึงต้องถามพยาน
คู่ที่คู่ความฝ่ายที่อ้างนำเข้าสู่สืบคนแรกให้ละเอียดในข้อที่เห็นว่าเป็นสาระสำคัญ
ของประเด็นแห่งคดี เพื่อเมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานนำพยานคู่เข้าสู่สืบ ผู้ถามค้าน
จะได้มีโอกาสซักถามให้พยานให้ถ้อยคำแตกต่างกับพยานคู่คนแรก ๆ อันเป็นการ
ทำลายน้ำหนักคำพยานได้ ถ้าผู้ถามค้านไม่ได้ซักถามพยานคู่คนแรกไว้ ก็จะไม่
มีข้อถามพยานที่จะให้ศาลเห็นความแตกต่างของพยานได้

พยานเดี่ยว ได้แก่พยานที่รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะเบิกความในคดีโดยลำพังผู้เดียว การถามค้านเพื่อทำลายน้ำหนักคำพยานประเภทนี้ ไม่มีทางที่จะถามค้านให้คำพยานแตกต่างกับพยานคนอื่นได้ เพราะไม่ได้รู้เห็นร่วมกับคนอื่น จึงต้องใช้คำถามที่จะแสดงให้ศาลเห็นว่า คำตอบของพยานขัดต่อเหตุผลไม่ควรรับฟังเป็นความจริง เพราะพยานที่ศาลจะรับฟังนั้นคำพยานจะต้องประกอบชอบด้วยเหตุผล เมื่อคำให้การของพยานขัดต่อเหตุผล ก็เป็นการทำลายน้ำหนักคำพยานหรือทำให้น้ำหนักคำพยานลดความเชื่อถือลงได้.

คำถามข้อ 19.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อเดือนธันวาคม 2519 โจทก์ได้มอบแหวนเพชรให้จำเลยนำไปขาย 1 วง ราคา 15,000 บาท แล้วนำเงินมาให้โจทก์ จำเลยได้รับแหวนไปแล้วแต่ได้ทำแหวนหาย จำเลยจึงได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ให้ไว้แก่โจทก์ว่า จะนำเงิน 15,000 บาท ใช้ให้โจทก์ภายในวันที่ 1 เมษายน 2520 แต่เมื่อถึงกำหนดจำเลยไม่นำมาชำระ โจทก์ได้ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระหลายครั้งแล้ว จำเลยก็บิดพลิ้วตลอดมา ในที่สุดก็ไม่ยอมชำระให้แก่โจทก์ โจทก์จึงนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาล

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องให้ชำระหนี้ตามข้อเท็จจริงข้างบนนี้โดยให้มีคำขอท้ายฟ้องด้วย. (นต.มร. ภาค 2/2520)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องให้ชำระหนี้

“ข้อ 1 เมื่อเดือนธันวาคม 2519 โจทก์ได้มอบแหวนเพชร 1 วง ให้จำเลยนำไปขายในราคา 15,000 บาท แล้วให้นำเงินมามอบให้แก่โจทก์ จำเลยได้รับแหวนเพชรดังกล่าวไปจากโจทก์แล้วแต่ได้ทำหาย จำเลยจึงได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ให้ไว้แก่โจทก์ว่าจะนำเงิน 15,000 บาท มาให้โจทก์วันที่ 1 เมษายน 2520 ปราบกฏตามหนังสือรับสภาพหนี้ท้ายฟ้อง

ข้อ 2 เมื่อถึงกำหนดในวันที่ 1 เมษายน 2520 จำเลยมิได้นำเงินมาชำระให้แก่โจทก์ตามที่ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้ โจทก์ได้ติดต่อให้จำเลยชำระหนี้หลายครั้งแล้ว แต่จำเลยบิดพลิ้วไม่ยอมชำระให้แก่โจทก์ โจทก์จึงจำต้องฟ้องขอให้ศาลบังคับ”

คำขอท้ายฟ้อง

1. ขอให้ศาลบังคับให้จำเลยใช้เงิน 15,000 บาท แก่โจทก์ กับดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ในต้นเงิน 15,000 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ
2. ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ด้วย.

คำถามข้อ 20.

โจทก์ได้เรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานยกยอกทรัพย์ดังนี้

ก. คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย ใจว่า

“เด็กหญิงสงว มุ่งการเรียน โจทก์
เด็กชายมัน รุ่งเรือง จำเลย”

ข. คำบรรยายฟ้อง มีข้อความว่า

“เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เวลากลางวัน จำเลยได้รับมอบเงินไปจากโจทก์เพื่อนำไปซื้อผ้าให้โจทก์ โดยจำเลยรับรองต่อโจทก์ว่า จะนำผ้ามามอบให้แก่โจทก์ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2521 ต่อมาเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2521 โจทก์จึงทราบว่าจำเลยมิได้นำเงินที่รับมอบไปซื้อผ้า แต่ได้เบียดบังเอาเงินนั้นไว้เป็นประโยชน์โดยทุจริต

เหตุเกิดที่แขวงบูรพา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร”

ค. ลายมือชื่อโจทก์ ลงว่า

“สงว มุ่งการเรียน โจทก์”

ให้ท่านวินิจฉัยว่า คำฟ้องดังกล่าวมีข้อบกพร่องผิดพลาดบ้างหรือไม่ ถ้ามี ให้ท่านอธิบายว่า มีข้อผิดพลาดบกพร่องในข้อใดบ้าง เพราะเหตุใด?
(นต.มร. ภาค 2/2520)

แนวคำตอบ

ฟ้องของโจทก์มีข้อผิดพลาดและบกพร่องในข้อต่อไปนี้

ก. ชื่อโจทก์ที่ใจว่า “เด็กหญิงสงว มุ่งการเรียน” แสดงว่ายังเป็นผู้เยาว์ จึงไม่มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาโดยตนเองได้ ต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมจัดการแทน (ป.วิ.อาญา มาตรา 5 (1)) ถ้าไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทนโดยชอบธรรมไม่สามารถจะทำการตามหน้าที่ได้ หรือมีผลประโยชน์ขัดกับผู้เยาว์ ญาติของผู้เยาว์หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจร้องขอให้ศาลตั้งเป็นผู้แทนเฉพาะคดีได้ (ป. วิ. อาญา มาตรา 6)

ข. คำบรรยายฟ้องมีข้อบกพร่องดังนี้

(1) ฟ้องไม่ระบุจำนวนเงินที่จำเลยได้รับไปจากโจทก์ ถือว่าไม่ได้ระบุสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ตามที่ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5) บังคับไว้

(2) ฟ้องไม่ได้ระบุวัน เวลา ที่กล่าวหาว่าจำเลยกระทำผิด แม้จะกล่าวถึงวันเวลาที่จำเลยรับมอบเงินไปจากโจทก์ ก็ไม่ทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ว่า โจทก์กล่าวหาว่าจำเลยกระทำผิดเมื่อวันที่ เวลาใด ถือว่าฟ้องไม่ได้ระบุราย

ละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ติดตามที่ ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5) บังคับไว้

ค. ผู้ที่ลงชื่อเป็นโจทก์ท้ายฟ้องเป็นผู้เยาว์ จึงไม่มีอำนาจลงชื่อเป็นโจทก์ได้ ตามเหตุผลเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ใน ข้อ ก.

คำถามข้อ 21. ก. การถามถึงคืออะไร มีความมุ่งหมายในการถามอย่างไร และมีหลักเกณฑ์การถามเหมือนกันหรือต่างกันกับการถามพยานชั้นต้นในข้อสำคัญประการใดบ้าง?

ข. ในการสืบพยานโจทก์คดีเรื่องหนึ่ง ปรากฏว่าทนายจำเลยได้ถามค้านพยานโจทก์ไว้ว่า พยานเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยมาก่อนเกิดเหตุ ถ้าปรากฏจากการเตรียมคดีของท่านว่า พยานเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยมาก่อนเกิดเหตุจริง แต่เป็นเรื่องเล็กน้อยซึ่งเกิดจากความเข้าใจผิดกันและได้เกิดมาหลายปีแล้ว ต่อมาก็ได้ทำความเข้าใจกันได้และมีได้ถือโกรธเคืองกันเป็นเวลานานมาแล้ว

ให้ท่านใช้คำถามตั้งพยานของท่านโดยมุ่งหมายที่จะให้พยานตอบข้อความตามที่ปรากฏจากการเตรียมคดีดังกล่าว. (นต.มร. ภาค 2/2520)

แนวคำตอบ

ก. การถามถึง ได้แก่การที่คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ถามพยานของตนในเมื่อคู่ความอีกฝ่ายได้ถามค้านพยานผู้นั้นเสร็จแล้ว

ความมุ่งหมายของการถามถึง เพื่อแก้ไขข้อความที่พยานของตนได้ตอบคำถามค้านไว้ ซึ่งถ้าไม่แก้ไขจะทำให้เสียหายแก่คดีของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้

การถามถึงมีหลักเกณฑ์การถามเหมือนกันและต่างกันกับการถามพยานชั้นต้นในสารสำคัญ ดังนี้

หลักเกณฑ์การถามที่เหมือนกัน ห้ามใช้คำถามนำ เว้นแต่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม หรือได้รับอนุญาตจากศาล (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 118 วรรคหนึ่ง)

หลักเกณฑ์การถามที่ต่างกัน

(1) การถามพยานชั้นต้นต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีแต่การถามถึง ต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับคำพยานเบิกความตอบคำถามค้านไว้ ซึ่งรวมถึงการให้พยานอธิบายถึงเหตุผลที่พยานได้ตอบคำถามค้านไว้ด้วย

(2) การถามพยานชั้นต้นควรถามไปตามลำดับเรื่องที่เกิดขึ้นเพื่อให้โอกาสที่พยานจะระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่การถามถึงควรทบทวนให้พยานระลึกถึงคำตอบที่พยานได้ตอบคำถามก่อนไว้เสียก่อน และควรถามเท่าที่จำเป็นซึ่งถ้าปล่อยไว้จะเสียหายแก่คดีของคุณความฝ่ายที่อ้างพยาน

ข. การใช้คำถามตั้ง

(1) ตามที่พยานให้การว่า มีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยนั้น ขอทราบว่ามีเรื่องโกรธเคืองกับจำเลยด้วยเรื่องอะไร

(2) เรื่องที่โกรธเคืองกันนั้น ได้เกิดขึ้นเมื่อไร

(3) ขณะนี้ยังโกรธเคืองกับจำเลยอีกหรือไม่

คำถามข้อ 22.

ให้เรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานชิงทรัพย์ เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ตามข้อเท็จจริงต่อไปนี้

ข้อเท็จจริง นายสา จิตต์มัน ได้ออกจากบ้านพักที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2521 เวลาบ่าย เพื่อไปถอนเงินที่ธนาคาร ครั้นเวลาประมาณ 18 น. นายสาได้นำเงินจำนวน 50,000 บาท ที่ถอนจากธนาคารกลับไปที่บ้านพัก ขณะที่กำลังไขกุญแจประตูบ้านพัก ได้มีนายดำ วัฒนะ เข้ามาใช้มีดพกจี้นายสา แล้วขู่ว่าจะให้ส่งเงินให้แก่ตน นายสาได้ร้องขอความช่วยเหลือ นายดำได้ใช้มีดแทงนายสาถูกที่ชายโครงด้านหลังแล้วแยงเอาถุงเงินวิ่งหนีไป นายสาได้รับบาดเจ็บสาหัสเดินไม่ได้ ต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลกลางเป็นเวลา 60 วัน

ประมวลกฎหมายอาญา ที่ใช้ประกอบในการเรียบเรียงคำฟ้อง

มาตรา 339 ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

(1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือพาทรัพย์นั้นไป

(2) ให้อยู่ในสิ่งทรัพย์นั้น

(3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้

(4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ

(5) หนีพ้นจากการจับกุม

ผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษ.....

ถ้าความผิดนั้นเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้

ในอนุมาตราใดแห่งมาตรา 335 ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ.....

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ.....

มาตรา 334 ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษ.....

มาตรา 335 ผู้ใดลักทรัพย์

(7) โดยมีอาวุธ

มาตรา 297 อันตรายสาหัสนั้นคือ

(8) ทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกข์เวทนาเกินกว่ายี่สิบวันหรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน. (นต.มร.ภาคฤดูร้อน/2520)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาความผิดฐานชิงทรัพย์ เฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)

“ข้อ 1 เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2521 เวลาประมาณ 18 นาฬิกา จำเลยนี้มีมีดพกเป็นอาวุธ ได้บังอาจลัก (หรือชิง) เอาเงินจำนวน 50,000 บาท ของนายสา จิตต์มันน์ ไปโดยทุจริต โดยการลัก (หรือชิง) ทรัพย์ดังกล่าว จำเลยได้ใช้มีดพกแทงทำร้ายร่างกายนายสา จิตต์มันน์ ถูกที่ชายโครงด้านหลัง มีบาดเจ็บสาหัสถึงทุพพลภาพประกอบด้วยทุกข์เวทนาเกินกว่า 20 วัน ปรากฏตามรายงานชั้นสูตราบาดแผลของแพทย์ท้ายฟ้อง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นความสะดวกแก่การลัก (หรือชิง) ทรัพย์หรือพาทรัพย์นั้นไป กับเพื่อยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้

เหตุเกิดที่แขวงคลองเตย เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร (ข้อเท็จจริงในเรื่องจำเลยถูกจับ, ไม่มีไม่ต้องใส่)

คำถามข้อ 23.

ในคดีแพ่ง คำให้การจำเลยที่มีได้ให้การปฏิเสธหรือโต้แย้งข้อเท็จจริงฟ้องข้อใดของโจทก์ประการหนึ่ง กับที่ได้ให้การปฏิเสธแต่มีได้อ้างเหตุแห่งการนั้นอีกประการหนึ่ง ให้ท่านวินิจฉัยว่า โจทก์จะต้องนำสืบพยานหรือไม่ และจำเลยจะนำพยานของตนเข้าสืบได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ให้อธิบายและยกตัวอย่างประกอบ. (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2520)

แนวคำตอบ

กรณีแรก การที่จำเลยมิได้ให้การปฏิเสธหรือโต้แย้งข้อเท็จจริงฟ้องข้อใดของโจทก์ จำเลยย่อมไม่มีประเด็นข้อโต้เถียงที่โจทก์จะต้องนำสืบพยานในฟ้องข้อนั้น ทั้งจำเลยเองก็ไม่มีสิทธิที่จะนำสืบพยานของจำเลยด้วย เพราะถือว่า

จำเลยได้ยอมรับตามข้อกล่าวหาของโจทก์ในฟ้องข้อนั้นแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่ โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหาย แม้จำเลยจะมีได้ให้การรับหรือต่อสู้โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่อง ค่าเสียหายไว้ โจทก์ก็ยังมีหน้าที่นำสืบถึงค่าเสียหายที่ได้เรียกร้องไว้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 314/2504)

กรณีหลัง การที่จำเลยให้การปฏิเสธข้อเท็จจริงฟ้องข้อใดของโจทก์ แต่มีได้อ้างเหตุแห่งการนั้น แม้จำเลยจะไม่มีประเด็นที่จะนำสืบในฟ้องข้อนั้นก็ดี ก็เป็นเรื่องที่โจทก์กล่าวอ้างแต่จำเลยปฏิเสธ โจทก์ยังมีหน้าที่นำสืบพยานเพื่อให้ ศาลพิจารณาว่า ข้อกล่าวหาของโจทก์เป็นความจริงหรือไม่ ส่วนจำเลยไม่มีสิทธิ จะนำสืบพยานเพราะจำเลยมิได้ให้การกล่าวอ้างเป็นประเด็นไว้ในคำให้การ

คำถามข้อ 24. การถามค้านพยานคืออะไร มีความมุ่งหมายอย่างไร ท่านมีวิธีถามค้านพยานอย่างไร จึงจะมีทางให้ได้รับผลสมความมุ่งหมาย (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2520)

แนวคำตอบ การถามค้านพยาน ได้แก่ การถามพยานโดยคู่ความฝ่ายตรงข้ามกับ ฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ซักถาม ในเมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้ซักถามพยาน เสร็จแล้ว มีความมุ่งหมายเพื่อทำลายน้ำหนักคำพยานที่ได้ตอบคำถามของคู่ความ ของฝ่ายที่อ้างพยานไว้ กับเพื่อให้พยานเบิกความให้เกิดประโยชน์แก่ฝ่ายค้าน

วิธีถามค้านพยานมี 2 วิธี คือ

1. ถามค้านเพื่อให้ถ้อยคำของพยานแตกต่างกับพยานคนอื่นที่รู้เห็น เหตุการณ์อย่างเดียวกัน
2. ถามค้านเพื่อแสดงให้เห็นว่า ถ้อยคำของพยานที่ตอบคำถามของคู่ ความฝ่ายที่อ้างพยานไว้นั้น ขัดต่อเหตุผลที่ควรรับฟัง.

คำถาม ข้อ 25 ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายดำ มั่นคง เป็นพนักงานของบริษัทรุ่งเรือง พาณิชย์ จำกัด สำนักงานตั้งอยู่ที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร บริษัทนี้เป็นผู้จำหน่ายรถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ โดยมีนายรัตน์ มุ่งการดี เป็น กรรมการผู้จัดการ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2521 เวลาบ่าย บริษัทฯ โดยนายรัตน์ มุ่งการดี ได้มอบการครอบครองรถจักรยานยนต์ซูซูกิ 1 คัน แก่นายดำเพื่อให้ นำไปจำหน่ายแก่ลูกค้าที่จังหวัดนครปฐม นายดำได้รับรถไปแล้วแต่มิได้นำไป จำหน่ายแก่ลูกค้าครั้งเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2521 บริษัทฯ จึงทราบว่านายดำ ได้นำรถจักรยานยนต์ไปใช้เอง บริษัทฯ จึงได้นำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาล รถ จักรยานยนต์บริษัทฯ ตั้งราคาไว้เป็นเงิน 25,000 บาท

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องนายดำ มั่นคง ในความผิดฐานยักยอกทรัพย์สิน โดยให้มีรายการดังต่อไปนี้

(1) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย

(2) ข้อความที่ต้องบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)

(3) ลายมือชื่อโจทก์

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 วรรคแรก “ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานยักยอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (นต.มร. ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องในคดีความผิดฐานยักยอกทรัพย์สิน

(1) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย

บริษัท รุ่งเรืองพาณิชย์ จำกัด โดยนายรัตน์ มุ่งการดี

ระหว่าง { กรรมการผู้จัดการ (หรือนายรัตน์ มุ่งการดี ในฐานะกรรมการ
ผู้จัดการบริษัทรุ่งเรืองพาณิชย์ จำกัด) โจทก์
นายดำ มั่นคง จำเลย

(2) ข้อความที่ต้องการบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5)

“ข้อ 1 เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2521 เวลากลางวัน จำเลยนี้ได้รับมอบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อซุซูกิ 1 คัน ราคา 25,000.- บาท ของบริษัทรุ่งเรืองพาณิชย์ จำกัด ไว้ในความครอบครองโดยรับจากนายรัตน์ มุ่งการดี กรรมการผู้จัดการบริษัทเพื่อให้จำเลยนำไปจำหน่าย ครั้นต่อมาตั้งแต่วันที่จำเลยได้รับมอบรถจักรยานยนต์ไว้ในความครอบครองดังกล่าวแล้ว จนถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2521 เวลาใดไม่ปรากฏ จำเลยได้บังอาจเบียดบังยักยอกรถจักรยานยนต์คันนั้นไปเป็นของตนเสียโดยเจตนาทุจริต

เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”

(3) ลายมือชื่อโจทก์

“รัตน์ มุ่งการดี

โจทก์”

คำถามข้อ 26. พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายสีเป็นจำเลยในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ของนางสาวคมขำ ในชั้นศาลจำเลยให้การปฏิเสธ ปรากฏตามคำให้การของนางสาวคมขำ ในชั้นสอบสวนว่า เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2521 เวลา 16.30 น. นางสาวคมขำเสร็จจากการสอบไล่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว ได้มาขึ้นรถเมล์ที่จอดอยู่ที่หน้ามหาวิทยาลัยเพื่อจะกลับบ้าน ขณะที่นั่งรอรถออกอยู่นั้น ได้มีนายสีซึ่งนั่งอยู่ข้างหลัง ได้กระชากสร้อยคอทองคำของนางสาวคมขำที่สวมอยู่ที่คอ แล้วกระโดดลงจากรถวิ่งหนีไป นางสาวคมขำตกใจร้องตะโกนขอความช่วยเหลือเฉยๆ ขณะนั้น จ.ส.ต.ธงชัย กำลังเดินมาจะขึ้นรถเมล์คันนั้น ได้ยินเสียงร้องและเห็นนายสีกระโดดลงจากรถวิ่งหนี จึงเข้าจับกุมตัวไว้ได้ นายสีได้รับต่อ จ.ส.ต.ธงชัย ในขณะที่นั้นว่าเป็นผู้กระชากสร้อยคอของนางสาวคมขำ และได้คายสร้อยคอกออกจากปากมอบให้แก่ จ.ส.ต.ธงชัย ด้วย จ.ส.ต.ธงชัยจึงควบคุมตัวนายสีไปทำการสอบสวนและให้นางสาวคมขำไปให้การที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมากในวันนั้นเมื่อสอบสวนเสร็จ พนักงานสอบสวนก็ได้คืนสร้อยคอของกลางให้แก่ นางสาวคมขำรับไปสร้อยของกลางราคา 1,000 บาท

ให้ท่านเป็นพนักงานอัยการโจทก์ ชักถามนางสาวคมขำผู้เสียหายในฐานะเป็นพยานโจทก์ตามหลักเกณฑ์การชักถามพยานชั้นต้นโดยตั้งคำถามให้นางสาวคมขำตอบทีละคำถามตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการสอบสวนดังกล่าว (นต.มร. ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ

การชักถามพยานชั้นต้น

พิจารณาการตั้งคำถามว่า ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การชักถามพยานชั้นต้นหรือไม่เช่น

- (1) ไม่ใช่คำถามนำ
- (2) ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (3) ใช้คำถามสั้น ๆ และใช้ถ้อยคำที่พยานสามารถเข้าใจได้ง่าย
- (4) ถามข้อความที่เป็นสาระสำคัญให้ครบถ้วนเท่าที่โจทก์จะต้อง

มีหน้าที่น่าสืบเช่น การกระทำที่กล่าวอ้างว่าจำเลยกระทำผิด, ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันและเวลาและสถานที่เกิดเหตุรวมทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นก็ต้องถามให้ปรากฏถึงพฤติการณ์ของจำเลยที่แสดงให้ศาลเชื่อว่า จำเลยเป็นผู้กระทำผิดตามฟ้อง เช่น การได้ของกลางจากจำเลย, การจับกุมตัวจำเลยขณะหลบหนี และการให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นต้น

คำถามข้อ 27. คำแถลงการณ์ปิดคดี (ในศาลชั้นต้น) คืออะไร มีความมุ่งหมายอย่างไร การทำคำแถลงปิดคดีเป็นหนังสือ มีข้อที่เป็นสาระสำคัญอันควรแถลงต่อศาล ประการใดบ้าง? (นต.มร. ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ คำแถลงการณ์ปิดคดี ได้แก่ การที่โจทก์-จำเลยแถลงต่อศาลเมื่อสืบพยานโจทก์-จำเลยเสร็จสิ้นแล้ว แต่ต้องแถลงก่อนที่ศาลพิพากษาคดี มีความมุ่งหมายเพื่อทบทวนสรุปประเด็นข้อโต้แย้งทั้งข้อเท็จจริงและกฎหมายที่แต่ละฝ่ายได้นำสืบไว้ต่อศาลแล้ว เพื่อให้ศาลเห็นว่า พยานหลักฐานที่ฝ่ายตนได้นำสืบไว้ นั้นควรรับฟังเป็นประโยชน์แก่คดีฝ่ายตนอย่างไร และไม่ควรรับฟังพยานหลักฐานที่อีกฝ่ายได้นำสืบไว้ด้วยเหตุผลอย่างไร

การทำคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือ มีสาระสำคัญที่ควรแถลงต่อศาลดังนี้

- (1) คำฟ้องของโจทก์โดยย่อ
- (2) คำให้การของจำเลยโดยย่อ
- (3) ประเด็นข้อโต้แย้งของแต่ละฝ่าย
- (4) พยานหลักฐานที่ฝ่ายตนได้นำสืบมีอย่างไร และที่อีกฝ่ายนำสืบไว้มีอย่างไร

(5) เปรียบเทียบพยานหลักฐานและเหตุผลแต่ละประเด็นว่า ควรรับฟังพยานหลักฐานฝ่ายตนโดยเหตุผลอย่างไร และไม่ควรรับฟังพยานหลักฐานของอีกฝ่าย เพราะมีข้อบกพร่องอย่างไร ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย.

คำถามข้อ 28. ข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีปรากฏว่า เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2521 เวลาประมาณ 18 นาฬิกา นายพิน มุ่งความดี ได้ออกจากบ้านพักในซอยรองเมือง แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เพื่อไปดูภาพยนตร์ ครั้นเวลาประมาณเที่ยงคืนนายพินกลับมาถึงบ้านพัก ขณะที่กำลังจะเดินเข้าประตูบ้าน ได้มีชายสามคนชุ่มอยู่ข้างบ้านนายพิน ชายคนหนึ่งใช้ปืนพกขู่นายพิน ห้ามมิให้ส่งเสียงร้องหรือขัดขืน มิฉะนั้นจะยิง อีกสองคนช่วยกันปลดนาฬิกาของนายพินไปหนึ่งเรือน ราคา 3,000 บาท กับธนบัตรอีก 1,500 บาทแล้วหลบหนีไป นายพินจำได้ว่า คนร้ายคนหนึ่งคือนายดำ ชื่นจิตต์

ถ้าท่านเป็นนายพิน มุ่งความดี มีความประสงค์จะฟ้องนายดำ ชื่นจิตต์ ในความผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว ท่านจะเรียบเรียงคำฟ้องอย่างไร และจะอ้างมาตราในกฎหมายขอให้ศาลลงโทษนายดำ ชื่นจิตต์ อย่างไร

จึงจะชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) และ (6)
ประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้ประกอบการเรียบเรียงคำฟ้อง
มาตรา 339 ซึ่งแก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 14 “ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือ ชูเชี่ยวว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้อันให้ซึ่งทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้พ้นจากการจับกุม

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษ...”

มาตรา 340 ซึ่งแก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 14 “ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษ...”

ถ้าในการปล้นทรัพย์ผู้กระทำแม้แต่คนหนึ่งคนใดมีอาวุธติดตัวไปด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษ...”

มาตรา 340 ตริ ซึ่งเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 15 “ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ มาตรา 340...โดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้ยานพาหนะเพื่อกระทำความผิดหรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง (นต.มร.ภาค 2/2521)

แนวคำตอบ

ถ้าข้าพเจ้าเป็นนายพิณ มุ่งความดี ข้าพเจ้าจะเรียบเรียงคำฟ้องและอ้างมาตราในกฎหมายดังนี้

“ข้อ 1. เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2521 เวลากลางคืนหลังเที่ยง ถึงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จำเลยนี้กับพวกที่ยังหลบหนีไปอีก 2 คน มีปืนพกเป็นอาวุธได้บังอาจสมคบกันปล้นเอานาฬิกาข้อมือ 1 เรือน ราคา 3,000 บาท กับธนบัตรอีก 1,500 บาท รวมเป็นราคา 4,500 บาทของโจทก์ไปโดยทุจริต โดยในการปล้นนี้ จำเลยกับพวกได้ร่วมกันบังคับขู่เขี่ยวมิให้โจทก์ร้องหรือขัดขืนและใช้อาวุธปืนพกขู่เขี่ยวว่าในทันใดนั้นจะใช้อาวุธปืนยิงโจทก์ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นความสะดวกแก่การลักทรัพย์ หรือเพื่อพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อ

ให้โจทก์ยื่นให้ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว

เหตุเกิดที่แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร”

(หมายเหตุ (1) การบรรยายเกี่ยวกับวัน เวลา กระทำผิด อาจบรรยายว่า

“เมื่อระหว่างเวลาตั้งแต่พระอาทิตย์ตกวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2521 ถึง เวลาพระอาทิตย์ขึ้น วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมาย” ก็ได้

(2) คำว่า “ปล้น” อาจใช้คำว่า “ลัก” หรือ “ชิง” ก็ได้)

มาตราในกฎหมายที่อ้างขอให้ศาลลงโทษจำเลย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 339, มาตรา 340 และมาตรา 340 ตี ซึ่งแก้ไขและเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 14 และข้อ 15.”

คำถามข้อ 29.

ก. ในคดีแพ่ง ผู้รับมอบอำนาจจากคู่ความให้ฟ้องคดีแทน และทนายความที่ได้รับแต่งตั้งจากคู่ความ จะมีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นโจทก์ท้ายฟ้องแทนคู่ความและว่าความอย่างทนายความได้หรือไม่ เพราะเหตุใด?

ข. ถ้านายรัตน์ ชำนาญกิจ บิดาผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กหญิงนิสา ชำนาญกิจ มีความประสงค์จะฟ้องบริษัทรุ่งเรืองการค้า จำกัด ซึ่งมีนายปฐม ซอบค้ำ เป็นกรรมการผู้จัดการ ให้รับผิดชอบในทางแพ่งแทนบุตร จะใช้ชื่อคู่ความในคำฟ้องอย่างไร และผู้ใดมีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นโจทก์ท้ายฟ้อง (นต.มร. ภาค 2/2521)

แนวคำตอบ

ก. ผู้รับมอบอำนาจจากคู่ความให้ฟ้องคดีแทน มีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นโจทก์แทนคู่ความได้เพราะเป็นผู้มีสิทธิกระทำการแทนตามที่ได้รับมอบอำนาจ แต่จะว่าความอย่างทนายความไม่ได้

ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งจากคู่ความ มีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นโจทก์แทนคู่ความได้ เพราะถือเป็นคู่ความ และว่าความอย่างทนายความได้ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2499 มาตรา 4.

ข. ชื่อคู่ความในคำฟ้อง คือ

เด็กหญิงนิสา ชำนาญกิจ โดยนายรัตน์ ชำนาญกิจ บิดาผู้แทนโดยชอบธรรม โจทก์

บริษัทรุ่งเรืองการค้า จำกัด โดยนายปฐม ชอบคำ กรรมการผู้จัดการ
จำเลย

(หมายเหตุ อาจใช้ว่า นายรัตน์ ชำนาญกิจ ในฐานะบิดาผู้แทนโดย
ชอบธรรมของเด็กหญิงนิสา ชำนาญกิจ โจทก์ และนายปฐม ชอบคำ ในฐานะ
กรรมการผู้จัดการบริษัทรุ่งเรืองการค้า จำกัด จำเลย ก็ได้)

ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อเป็นโจทก์ คือนายรัตน์ ชำนาญกิจ
คำถามข้อ 30. ในการสืบพยานโจทก์ในคดีเรื่องหนึ่ง ปรากฏว่าพยานโจทก์ผู้นี้เคย
ถูกจำเลยฟ้องกล่าวหาว่าเป็นผู้ทำร้ายร่างกายจำเลย ศาลได้พิพากษาลงโทษ
จำคุกพยานไว้มีกำหนด 6 เดือน พยานเพิ่งพ้นโทษมาได้ 2 เดือน และตั้งแต่
พ้นโทษมาแล้ว พยานก็ถือเป็นเหตุโกรธเคืองไม่ยอมพูดกับจำเลยตลอดมา ดังนี้
ถ้าท่านเป็นทนายจำเลยมีความประสงค์จะถามค้านพยานโจทก์ในเรื่องที่พยานกับ
จำเลยเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันเพื่อทำลายน้ำหนักคำพยานโจทก์ผู้นี้ ท่านจะ
ตั้งคำถามให้พยานโจทก์ตอบอย่างไร จึงจะชอบด้วยวิธีการถามค้านพยาน.
(นต.มร. ภาค 2/2521)

แนวคำตอบ

ข้าพเจ้าจะตั้งคำถามค้านให้พยานโจทก์ตอบดังนี้

ถาม พยานเคยถูกจำเลยฟ้องต่อศาลว่าเป็นผู้ทำร้ายร่างกายเขาใช่หรือไม่
ตอบ ใช่

ถาม คดีที่จำเลยฟ้องนี้ ศาลพิงว่าพยานทำร้ายจำเลยจริงใช่หรือไม่
ตอบ ใช่

ถาม ศาลพิพากษาลงโทษพยานอย่างไร

ตอบ พิพากษาลงโทษจำคุก 6 เดือน

ถาม พยานพ้นโทษเมื่อไร

ตอบ พ้นโทษมาได้ประมาณ 2 เดือนแล้ว

ถาม ตั้งแต่ถูกกล่าวหา พยานกับจำเลยก็เลยโกรธเคืองกัน ไม่พูดกันตลอด
มาจนบัดนี้ใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ ไม่พูดกันมาจนบัดนี้

คำถามข้อ 31. ข้อเท็จจริงได้ความว่า ท่านได้ให้จำเลยกู้เงินไปเมื่อวันที่ 1 มีนาคม
2521 จำนวน 500,000 บาท โดยจำเลยได้ทำหนังสือสัญญากู้เงินให้ไว้เป็นหลักฐาน
ตกลงจะชำระดอกเบี้ยให้ทุกเดือนในอัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือนเป็นเงินดอก
เบี้ยเดือนละ 6,250 บาท มีกำหนดส่งใช้เงินต้นคืนภายใน 6 เดือน ตั้งแต่จำเลย

ได้กู้เงินของท่านไปแล้ว จำเลยได้ชำระดอกเบี้ยเพียงเดือนแรกเดือนเดียว จำนวน 6,250 บาท และเมื่อถึงกำหนด 6 เดือน จำเลยก็ไม่ชำระเงินต้นคืนให้ตามสัญญา ท่านได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระเงินต้นและดอกเบี้ยหลายครั้ง จำเลยได้รับทราบแล้วแต่เพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ให้ท่านเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลในวันที่ 1 ธันวาคม 2521 ซึ่งเป็นวันที่จำเลยได้ทำสัญญากู้ไปครบ 9 เดือน โดยบรรยายฟ้องและมีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ยด้วย. (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2521)

แนวคำตอบ

คำฟ้อง

“ข้อ 1. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2521 จำเลยได้ทำหนังสือสัญญา กู้เงินของโจทก์จำนวน 500,000 บาท โดยจำเลยตกลงจะให้ดอกเบี้ยแก่โจทก์ ในอัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือน ทุกเดือน กำหนดจะชำระคืนต้นเงินกู้ภายใน 6 เดือน จำเลยได้รับต้นเงินกู้ดังกล่าวไปจากโจทก์ครบถ้วนแล้วตั้งแต่วันที่ทำสัญญาดังปรากฏตามสำเนาหนังสือสัญญากู้ท้ายฟ้อง

ข้อ 2. นับแต่จำเลยได้รับต้นเงินกู้ไปจากโจทก์ดังกล่าวในข้อ 1 ตลอดมาจนถึงวันฟ้อง จำเลยได้ชำระดอกเบี้ยให้โจทก์เพียงเดือนแรกเดือนเดียว เป็นเงิน 6,250 บาท และเมื่อครบกำหนด 6 เดือนแล้ว จำเลยก็ไม่ชำระต้นเงินกู้คืนให้โจทก์ตามสัญญา โจทก์ได้มีหนังสือแจ้งให้จำเลยนำต้นเงินกู้และดอกเบี้ยชำระให้โจทก์หลายครั้ง จำเลยได้รับทราบแล้ว แต่เพิกเฉยไม่ชำระให้โจทก์ โจทก์จึงจำเป็นต้องนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาล

ข้อ 3. นับแต่จำเลยกู้เงินของโจทก์ไปจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 9 เดือน ดอกเบี้ยที่จำเลยจะต้องชำระแก่โจทก์ในอัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือนเป็นเงิน ดอกเบี้ยเดือนละ 6,250 บาท ระยะเวลา 9 เดือน เป็นเงิน 56,250 บาท เมื่อหัก ดอกเบี้ยที่จำเลยชำระให้เดือนแรกออก จำเลยคงค้างชำระดอกเบี้ย 50,000 บาท เมื่อรวมทั้งต้นเงินและ ดอกเบี้ย จึงเป็นเงินที่จำเลยจะต้องชำระแก่โจทก์ รวม 550,000 บาท”

คำขอท้ายฟ้อง

1. ให้จำเลยชำระต้นเงินกู้ 500,000 บาทพร้อมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระอีก 8 เดือน เป็นเงิน 50,000 รวมเป็นเงิน 550,000 บาทแก่โจทก์
2. ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ในอัตราซึ่งละหนึ่งบาทต่อเดือนในต้นเงิน 500,000 บาท ตั้งแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระให้โจทก์ครบถ้วน

3. ให้จำเลยใช้คำถาษาธรรมเนียมและคำทนายความแทนใจทักด้วย.

คำถามข้อ 32.

(ก) ข้อความที่ว่า “ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ” ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) นั้น คำว่า “เวลา” มีความหมายอย่างไรให้อธิบาย

(ข) การบรรยายฟ้องความผิดอาญาในคดีที่เหตุเกิดเวลา 18 นาฬิกา ควรจะบรรยายฟ้องเวลาเกิดเหตุอย่างไร คำฟ้องเกี่ยวกับเวลาเกิดเหตุจึงจะไม่ผิดพลาด ให้อธิบายเหตุผลประกอบคำตอบด้วย. (นต.มร.ภาคฤดูร้อน/2521)

แนวคำตอบ

(ก) คำว่า “เวลา” หมายถึงเวลาที่เกิดการกระทำผิด แต่ไม่ได้หมายความเฉพาะที่เกี่ยวกับเวลากลางวันหรือกลางคืนหรือเวลาตามนาฬิกาขณะเกิดเหตุเท่านั้น แต่หมายถึง วัน เดือน ปี ที่เกิดการกระทำผิดด้วย

การระบุเวลากระทำผิดในคำฟ้องนั้น สำหรับวัน เดือน ปี ใช้ทางสุรียคดี ส่วนเวลาจะระบุแต่เพียงเวลากลางวันหรือกลางคืนโดยไม่ต้องระบุเจาะจงว่าเป็นเวลาที่นาฬิกาก็ได้ แต่ถ้าเป็นเวลากลางคืน ก็ให้ระบุให้จำเลยเข้าใจด้วยว่า เป็นเวลากลางคืนก่อนเที่ยงหรือหลังเที่ยง

(ข) ควรบรรยายฟ้องเวลาเกิดเหตุว่า “เวลาประมาณ 18 นาฬิกา” ไม่ควรยืนยันว่าเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน เพราะไม่แน่ว่า เวลา 18 นาฬิกา ในขณะเกิดเหตุนั้น พระอาทิตย์ตกแล้วหรือยัง หากยืนยันว่าเป็นกลางวันหรือกลางคืนอาจเป็นเหตุให้ผิดพลาดได้.

คำถามข้อ 33.

ในคดีเรื่องฆ่าคนตาย พยานโจทก์ได้ตอบคำถามค้านว่าเมื่อพยานได้เห็นจำเลยฆ่าผู้ตายแล้ว พยานมิได้นำเรื่องที่รู้เห็นไปบอกเล่าแก่ผู้ใดเลยซึ่งอาจเป็นเหตุให้ศาลยกขึ้นเป็นข้อสงสัยว่าพยานอาจมิได้รู้เห็นเหตุการณ์จริงได้ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยได้พุดคุยพยานในวันเกิดเหตุนั้นว่า ถ้าพยานนำเรื่องที่รู้เห็นไปบอกผู้ใด จำเลยจะฆ่าพยานทันที โดยเหตุที่จำเลยเป็นผู้มีอิทธิพลและมีพรรคพวกมาก พยานจึงกลัวคำขู่ของจำเลยไม่กล้านำเรื่องที่รู้เห็นไปบอกผู้ใด แต่เมื่อพนักงานสอบสวนเรียกพยานไปสอบสวน พยานก็ได้ให้การว่าพยานได้เห็นจำเลยเป็นผู้ฆ่าผู้ตายในวันเกิดเหตุ

ให้ท่านใช้คำถามตั้งถามพยานให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การถามตั้ง โดยมีความมุ่งหมายให้พยานตอบตามข้อเท็จจริงที่กล่าวไว้. (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2521)

แนวคำตอบ

ข้าพเจ้าจะใช้คำถามดังพยานดังนี้

- ถาม* ตามที่พยานตอบคำถามจำเลยว่า พยานมิได้นำเรื่องที่พยานรู้เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ฆ่าผู้ตายไปบอกเล่าแก่ผู้ใดนั้น ขอทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด
- ตอบ* เป็นเพราะกลัวจะถูกจำเลยฆ่า
- ถาม* เพราะเหตุใดจึงกลัวว่าจะถูกจำเลยฆ่า
- ตอบ* เพราะจำเลยได้พูดขู่พยานในวันเกิดเหตุว่า ถ้าพยานนำเรื่องที่พบเห็นไปบอกใครแล้วจำเลยจะฆ่าพยานเสีย ทั้งจำเลยก็เป็นผู้มีอิทธิพลและมีพรรคพวกมาก
- ถาม* เหตุใดพยานจึงมาให้การเป็นพยานในคดีเรื่องนี้
- ตอบ* เพราะพนักงานสอบสวนเรียกไปสอบสวนเป็นพยาน
- ถาม* พยานได้ให้การเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร
- ตอบ* ได้ให้การว่า ได้เห็นจำเลยเป็นผู้ฆ่าผู้ตายในวันเกิดเหตุ แต่ไม่กล้าบอกใคร เพราะจำเลยขู่ฆ่า ถ้านำไปบอกใครจะฆ่าให้ตาย.

คำถามข้อ 34.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2521 เวลาประมาณ 18 นาฬิกา นางสมศรี รักรงาน อายุ 20 ปี ได้ออกจากบ้านพักซึ่งอยู่ที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เพื่อไปเที่ยวงานปีใหม่ที่สนามหลวง ครั้นเวลาเกือบเที่ยงคืน นางสมศรีจึงขึ้นรถยนต์โดยสารกลับบ้านพัก ขณะที่กำลังเดินอยู่ในซอยบ้านพักได้ถูกนายดำ กล้าหาญ ใช้มีดขู่มิให้ส่งเสียงร้องแล้วเข้ากดรัดตัวและจับแก้มนางสมศรีหลายครั้ง นางสมศรีดิ้นรนและร้องขอความช่วยเหลือ นายดำจึงใช้มีดแทงนางสมศรีถูกที่ชายโครงข้างขวาเป็นบาดแผลสาหัส แล้วนายดำก็หลบหนีไป นางสมศรีไปทำงานตามปกติไม่ได้ ต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจ 30 วัน

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องจำเลยในความผิดฐานกระทำอนาจารโดยให้เรียบเรียงเฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) แล้วอ้างบทกฎหมายที่ขอให้ลงโทษตาม (6) ด้วย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278 ซึ่งถูกยกเลิกโดยข้อ 9 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2514 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบสามปีโดยขู่เข็ญ

ด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย.....ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน เจ็ดปี.....”

มาตรา 280 ซึ่งถูกยกเลิกโดยข้อ 9 แห่งประกาศคณะปฏิวัติที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2514 และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน “ถ้าการกระทำความผิด ตามมาตรา 278.....เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึง สิบปี.....” มาตรา 297 “อันตรายสาหัสนั้น คือ

(8) ทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน” (นต.มร.ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้อง

“ข้อ 1 เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2521 เวลากลางคืนหลังเที่ยง ถึงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง (หรือเมื่อระหว่างเวลา ตั้งแต่พระอาทิตย์ตกวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2521 ถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมาย) จำเลยนี้ได้บังอาจใช้ มีดขู่เชี่ยนางสมศรี รังงาม (อายุ 20 ปี) แล้วได้บังอาจกระทำอนาจารนางสมศรี รังงาม โดยได้สอดรัดตัวและจูบแก้มนางสมศรี รังงาม หลายครั้ง และเมื่อนาง สมศรี รังงามตื่นและร้องขอความช่วยเหลือ จำเลยได้บังอาจใช้มีดแทงทำร้าย ร่างกายนางสมศรี รังงาม ที่ชายโครงข้างขวาได้รับอันตรายสาหัสต้องรักษา อยู่ที่โรงพยาบาลเพราะป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวันและ ประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

บทกฎหมายที่ขอให้ศาลลงโทษ

“ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278, 280 และ 297 ประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 9”

คำถาม ข้อ 35.

การทำคำให้การจำเลยในคดีแพ่งกับคดีอาญา มีหลักเกณฑ์ต่างกัน ในสาระสำคัญประการใดบ้าง จงอธิบาย (นต.มร. ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ

การทำคำให้การจำเลยในคดีแพ่งกับคดีอาญา มีหลักเกณฑ์ต่างกัน ในสาระสำคัญดังนี้

1. ในคดีแพ่ง เมื่อได้ส่งหมายเรียกและคำฟ้องให้จำเลยแล้ว ให้จำเลย ทำคำให้การเป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในแปดวัน (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรค แรก)

แต่ในคดีอาญาจำเลยจะให้การต่อสู้หรือจะไม่ยอมให้การก็ได้ (ป.วิ.อาญา มาตรา 172 วรรคสอง)

2. ในคดีแพ่ง คำให้การของจำเลยต้องแสดงโดยชัดแจ้งว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการนั้น (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง) แต่ในคดีอาญา จำเลยจะให้การหรือไม่ก็ได้ และถ้าให้การจะให้การรับหรือปฏิเสธโดยไม่ต้องอ้างเหตุใด ๆ ก็ได้

3. ในคดีแพ่ง ข้ออ้างข้อใดของโจทก์ที่จำเลยมิได้ให้การถึงหรือมิได้ให้การปฏิเสธถือว่าจำเลยรับตามข้ออ้างของโจทก์ในข้อนั้น (เว้นแต่ในเรื่องค่าเสียหาย) แต่ในคดีอาญาข้อกล่าวหาของโจทก์ข้อใดที่จำเลยมิได้ให้การถึงหรือมิให้การรับ ถือว่าจำเลยปฏิเสธ

4. ในคดีแพ่ง จำเลยจะฟ้องแย้งมาในคำให้การก็ได้ แต่ต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับฟ้องเดิม (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคสาม) แต่ในคดีอาญาจำเลยจะฟ้องแย้งมาในคำให้การจำเลยไม่ได้

คำถาม ข้อ 36. การถามค้านคืออะไร และท่านมีวิธีถามค้านพยานอย่างไร

ในคดีฟ้องเรียกทรัพย์สินมรดกตามพินัยกรรม โจทก์นำนาย ก. เข้าสืบเป็นพยานโจทก์ นาย ก.ให้การว่า เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2521 เวลา 20 น. ได้เห็นผู้ตายทำพินัยกรรม ฉบับที่โจทก์อ้างยกทรัพย์สินให้โจทก์ แต่ปรากฏหลักฐานทางฝ่ายจำเลยว่า ในตอนเช้าของวันที่ 1 เมษายน 2521 นั้น นาย ก.ได้ถูกตำรวจจับตัวพร้อมด้วยเฮโรอีนและถูกนำมาควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจพญาไทตลอดมาจนถูกส่งตัวไปฟ้องศาล

ให้ท่านเป็นทนายจำเลย ถามค้านนาย ก. พยานโจทก์ โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้พยานตอบตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น. (นต.มร.ภาค 1/2521)

แนวคำตอบ

การถามค้าน คือการถามพยานโดยคู่ความฝ่ายตรงกันข้ามกับฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ซักถาม ในเมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานซักถามพยานของเขาเสร็จแล้ว กล่าวคือ ถ้าเป็นพยานโจทก์เมื่อฝ่ายโจทก์ถามพยานคนใดเสร็จแล้ว ฝ่ายจำเลยก็จะเป็นผู้ถามค้านพยานคนนั้น ถ้าเป็นพยานจำเลย เมื่อฝ่ายจำเลยถามพยานคนใดเสร็จแล้ว ฝ่ายโจทก์ก็จะเป็นผู้ถามค้านพยานคนนั้น

วิธีถามค้านพยานมี 2 วิธี คือ

1. เพื่อทำลายน้ำหนักคำพยาน

- ก. ถามค้านเพื่อให้ถ้อยคำของพยานแตกต่างกับพยานอื่น
ข. ถามค้านเพื่อแสดงให้เห็นว่า ถ้อยคำของพยานขัดต่อเหตุผล
2. เพื่อให้พยานเบิกความเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายถามค้าน

ข้อที่ควรถามค้านพยานโจทก์

1. ถาม ก่อนที่จะมาให้การเป็นพยานโจทก์ในคดีนี้ พยานเคยถูกตำรวจจับกุมมาแล้ว ใช่ไหม

ตอบ ใช่

2. ถาม ถูกจับเมื่อวันและเวลาใด

ตอบ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2521 เวลาเกือบ 9 โมงเช้า

3. ถาม เหตุใดจึงถูกจับ

ตอบ มีเฮโรอีนไว้ในครอบครอง

4. ถาม เมื่อถูกจับแล้ว ตำรวจเขาจัดการกับพยานอย่างไร

ตอบ เขานำไปควบคุมไว้ที่สถานีตำรวจพญาไทแล้วถึงถูกส่งฟ้องศาล

5. ถาม พยานถูกควบคุมอยู่ที่สถานีตำรวจตลอดเวลาจนถูกส่งฟ้องศาลใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ ถูกควบคุมอยู่ตลอดเวลา

คำถาม ข้อ 37.

(ก) การเตรียมคดีเพื่อนำข้อกล่าวหาฟ้องร้องต่อศาล คืออะไร

(ข) ในการเตรียมคดี ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายมีความสำคัญและเกี่ยวพันกับการที่ท่านจะเรียบเรียงคำฟ้องอย่างไรบ้างจงอธิบาย (นต.มร. ภาค 2/2522)

แนวคำตอบ

ก. การเตรียมคดีเพื่อนำข้อกล่าวหาขึ้นฟ้องร้องต่อศาล ได้แก่การรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่จะต้องนำเข้าสู่ศาลเพื่อพิสูจน์ต่อศาลว่า จำเลยได้กระทำการละเมิดต่อสิทธิและหน้าที่ของโจทก์ โดยได้กระทำในสิ่งที่กฎหมายห้ามมิให้กระทำ หรือไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายให้กระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์

ข. ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการเรียบเรียงคำฟ้องมาก เพราะก่อนที่จะเรียบเรียงคำฟ้อง ผู้เรียบเรียงจะต้องนำข้อเท็จจริงมาปรับข้อกฎหมายเพื่อพิจารณาว่า การกระทำหรือการงดเว้นกระทำนั้น ๆ ได้มีกฎหมายสารบัญญัติมาตราใดที่บัญญัติให้ผู้กระทำหรืองดเว้นกระทำต้องรับผิดชอบบ้าง เมื่อปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายได้แล้ว จึงจะสามารถเรียบเรียงคำฟ้องกล่าวหาการกระทำหรือการงดเว้นกระทำว่าเป็นการละเมิดต่อ

กฎหมายสารบัญญัตินั้น ๆ ได้ ดังนั้นถ้าการเตรียมคดีได้ข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีรายละเอียดชัดเจนเพียงพอ หรือเข้าใจข้อกฎหมายคลาดเคลื่อนไป ย่อมทำให้การปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายผิดพลาด อันเป็นเหตุทำให้การ เรียบเรียงคำฟ้องต้องผิดพลาดไปด้วย ซึ่งจะเป็นผลเสียหายแก่คดีในที่สุด.

คำถาม ข้อ 38. ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายเล็ก กำเนิดงาม เป็นลูกจ้างขับรถของ นายใหญ่ ชำนาญค้า เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2521 เวลาประมาณ 6 นาฬิกา นายเล็กได้ขับรถยนต์ออกจากบ้านพักที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร พานายใหญ่ไปเก็บเงินจากลูกค้าที่จังหวัดนครปฐม ครั้นเวลาประมาณ 20 นาฬิกา จึงได้กลับถึงบ้านพัก เมื่อนายใหญ่ลงจากรถเข้าบ้านพักนายใหญ่ได้ เก็บธนบัตร 15,000 บาท ไว้ในรถ เมื่อนายเล็กนำรถเข้าเก็บ ได้เห็นธนบัตรอยู่ในรถ จึงเอาไปเป็นของตนแล้วหลบหนีไป

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องนายเล็กในความผิดฐานลักทรัพย์ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวและอ้างบทกฎหมายขอให้ศาลลงโทษให้ชดเชยด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) และ (6)

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 334 “ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท” (นต.มร. ภาค 2/2522)

มาตรา 335 “ผู้ใดลักทรัพย์

(1) ในเวลากลางคืน

(11) ที่เป็นของนายจ้าง หรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท”

แนวคำตอบ

เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2521 เวลากลางคืนหลังเที่ยง (หรือเวลาประมาณ 20 นาฬิกา) จำเลยนี้ได้บังอาจลักเอาธนบัตรจำนวน 15,000 บาท ของนายใหญ่ ชำนาญค้า ซึ่งเป็นนายจ้างของจำเลย ไปโดยเจตนาทุจริต

เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

คำขอท้ายฟ้อง

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334, 335(1),

(11).

คำถาม ข้อ 39.

(ก) การถามถึงคืออะไร และมีความมุ่งหมายอย่างไร

(ข) ในการสืบพยานโจทก์ในคดีวิ่งราวทรัพย์สินนรทโดยसार พนักงานอัยการโจทก์ ได้นำนายขาวเข้าสืบเป็นพยานต่อศาล นายขาวได้ให้การว่าในวันเกิดเหตุได้เห็นจำเลยกระชากสร้อยคอของผู้เสียหายบนรถยนต์โดยสารครั้งนั้นเมื่อนายจำเลยถามค้าน นายขาวได้ตอบคำถามค้านว่า ในวันเกิดเหตุตนได้ถูกตำรวจจับไปสถานีตำรวจและถูกสอบสวนเป็นผู้ต้องหาฐานทำร้ายร่างกาย

ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายขาวได้ถูกตำรวจจับกุมไปในวันเกิดเหตุจริง เวลา 9 น. แต่เมื่อตำรวจสอบสวนแล้วก็ได้ให้ประกันตัวไปในวันนั้นเอง เวลาประมาณ 15 น. เมื่อได้ประกันตัว นายขาวได้ไปขึ้นรถยนต์โดยสารเพื่อจะกลับบ้าน จึงได้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเวลา ประมาณ 16 น.

ให้ท่านถามถึงพยานโดยมุ่งหมายให้พยานตอบตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น. (นต.มร. ภาค 2/2522)

แนวคำตอบ

ก. การถามถึง ได้แก่ การถามพยานของตนเองและโดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ถาม เป็นการถามเมื่อฝ่ายที่ถามค้านได้ถามพยานนั้นเสร็จแล้ว

ความมุ่งหมายของการถามถึง ก็เพื่อแก้ไขข้อความที่พยานฝ่ายอ้างพยานได้ตอบคำถามที่คู่ความฝ่ายตรงกันข้ามได้ถามค้านไว้ ซึ่งถ้าไม่แก้ไขจะทำให้เสียหายแก่คดี

ข. (1) ถาม ที่พยานตอบทนายจำเลยว่า พยานถูกตำรวจจับกุมในวันที่ยานเห็นจำเลยกระชากสร้อยคอของผู้เสียหายนั้น ขอทราบว่ายานถูกตำรวจจับเวลาอะไร

ตอบ เวลาประมาณ 9 โมงเช้า

(2) ถาม แล้ววันนั้นพยานถูกตำรวจควบคุมตัวอยู่ที่สถานีตำรวจตลอดวันหรือเปล่า

ตอบ ไม่ตลอดวัน เวลาประมาณ 15 น. ตำรวจก็ให้ประกันตัว

(3) ถาม เมื่อตำรวจให้พยานประกันตัวแล้ว พยานไปไหน

ตอบ ผมไปขึ้นรถยนต์โดยสารเพื่อจะกลับบ้าน

(4) ถาม ที่พยานให้การว่าเห็นจำเลยกระชากสร้อยคอของผู้เสียหายนั้นเป็นเวลากี่โมง และพยานอยู่ที่ไหน

ตอบ เวลาประมาณ 16 น. ขณะนั้นผมอยู่บนรถโดยสาร.

คำถามข้อ 40.

การเตรียมคดีแพ่ง ข้อที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เตรียมคดีจะต้องระมัดระวังและนำมาประกอบคำฟ้องทุกเรื่องมีอะไรบ้าง ให้หยิบยกข้อที่เห็นว่าสำคัญมาอธิบายให้ฟังพอเข้าใจเพียง 3 หัวข้อ. (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2522)

แนวคำตอบ

การเตรียมคดีแพ่ง ข้อที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เตรียมคดีจะต้องนำมาประกอบคำฟ้องมีดังนี้

1. ผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งต่อศาล จะต้องเป็นบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ตาม ถ้าหากไม่มีสภาพเป็นบุคคลแล้วจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีไม่ได้ หากกรณีที่จำเป็นหากผู้มีสิทธิฟ้องคดีได้วายชนม์ไปก่อนสิทธิการฟ้องหากได้ตกทอดมายังทายาท ทายาทก็จะต้องเป็นโจทก์หรือมิฉะนั้นก็ต้องมีผู้จัดการมรดกเป็นผู้ฟ้อง การจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งนั้นต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 กล่าวคือ มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของตน หรือมีความจำเป็นจะต้องใช้สิทธิทางศาล ซึ่งต้องเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

2. เรื่องอายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติเรื่องอายุความไว้ ดังนี้ “อันสิทธิเรียกร้องอย่างใด ๆ ถ้ามิได้ใช้บังคับเสียภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ท่านว่าตกเป็นอันขาดอายุความ ห้ามมิให้ฟ้องร้อง” เรื่องอายุความจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณาว่าคดีนี้ขาดอายุความหรือไม่ ถ้าคดีขาดอายุความแล้ว การฟ้องร้องนั้นก็จะไม่เกิดผล เพราะเพียงแต่จำเลยยกเรื่องนี้ขึ้นต่อสู้ ศาลก็จะยกฟ้อง

3. เรื่องเขตอำนาจศาล การที่จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลให้พิจารณาคดีนั้นต้องยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้ หากฟ้องผิดพลาดหรือฟ้องยังศาลที่ไม่มีเขตเหนือคดีนั้นหรือไม่ีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นศาลก็อาจไม่รับฟ้อง ทำให้เสียหายต่อคดีได้

คำถามข้อ 41.

การบรรยายฟ้องคดีอาญา มีหลักการที่สำคัญอย่างไรบ้าง จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างมาให้ฟังพอเข้าใจ (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2522)

แนวคำตอบ

การบรรยายฟ้องคดีอาญา ต้องมีรายละเอียดครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 อนุมาตรา 5 กล่าวคือ

1. บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ต้องบรรยายให้ครบถ้วนองค์ประกอบความผิดที่โจทก์ฟ้อง จะขาดข้อหนึ่งข้อใดมิได้ ทั้งต้องยืนยันว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้อง มิฉะนั้นศาลจะลงโทษจำเลยไม่ได้

2. บรรยายข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ ซึ่งเกิดการกระทำผิด เรื่องนี้ถือเป็นข้อสำคัญ หากขาดตกบกพร่องหรือระบุผิดพลาดศาลอาจจะยกฟ้องได้

3. บรรยายถึงบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ผู้เสียหายหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น โดยถือหลักว่าพอสมควรเท่าที่จำเลยจะเข้าใจข้อหาได้ดี

4. อ้างบทมาตราที่กฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด

คำถามข้อ 42.

ก. การถามค้านคืออะไร มีความมุ่งหมายอย่างไร?

ข. คดีฟ้องเรียกทรัพย์สินรดกตามพินัยกรรมคดีหนึ่ง ท่านเป็นทนายฝ่ายจำเลย นายพร พยานโจทก์ได้เบิกความให้การตอบทนายโจทก์ว่า “เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2523 พยานได้รู้เห็นเจ้ามรดกให้บุตรชายเจ้ามรดกเขียนพินัยกรรมฉบับที่โจทก์อ้างว่ายกทรัพย์สินมรดกให้โจทก์ โดยเขียนพินัยกรรมที่บ้านพักริมทะเลสาบจังหวัดสงขลา” แต่ตามหลักฐานทางฝ่ายจำเลยสืบทราบมาว่า ระหว่างวันที่ 12 ถึงวันที่ 17 เมษายน 2523 นายพร พยานนี้ได้ไปเที่ยวงานสงกรานต์ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยพักอยู่ที่โรงแรมปวยหลวง จังหวัดเชียงใหม่

ท่านต้องการพิสูจน์พยานด้วยการนำพยานมาสืบทำลายน้ำหนักคำให้การของนายพร ให้ท่านตั้งคำถามค้านมาให้ฟังอย่างน้อย 5 คำถาม (นต.มร. ภาคฤดูร้อน/2522)

แนวคำตอบ

การถามค้าน คือการถามพยานโดยคู่ความฝ่ายตรงกันข้ามกับฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ถามในเมื่อคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้ซักถามพยานของเขาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เช่น พยานโจทก์เมื่อฝ่ายโจทก์ซักถามเสร็จแล้ว ฝ่ายจำเลยก็เป็นฝ่ายถามค้าน

การถามค้านมีความมุ่งหมายเพื่อทำลายน้ำหนักคำให้การของพยานที่เบิกความไปแล้วหรือเพื่อให้ลดความเชื่อถือลง การถามค้านนั้นให้ใช้คำถามนำได้

ตามอุทธรณ์ ทนายจำเลยควรจะถามค้านนายพร พยานโจทก์ ดังนี้

1. ระหว่างวันที่ 12 ถึงวันที่ 17 เมษายน ปีนี้ พยานไม่ได้อยู่ที่จังหวัดสงขลาใช่ไหม
2. เมื่องานสงกรานต์ปีนี้พยานไปเที่ยวงานที่จังหวัดเชียงใหม่ ใช่ไหม

3. พยานพักอยู่ที่โรงแรมปอยหลวงในระหว่างงานสงกรานต์ ไซ้ใหม่
4. ในวันที่ 15 เมษายน ปีนี้ พยานไปเที่ยวงานนมัสการพระธาตุดอยสุเทพเชียงใหม่ ไซ้ใหม่
5. พยานแจ้งการออกจากโรงแรมปอยหลวง เมื่อวันที่ 17 เมษายน ปีนี้ไซ้ใหม่

คำถามข้อ 43. ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้เสียหายได้ออกจากบ้านพักที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร เมื่อเวลาประมาณ 19 นาฬิกา ของวันที่ 31 ธันวาคม 2522 ครั้นเวลาประมาณเที่ยงคืน ได้กลับมาถึงบ้านพัก ขณะกำลังเปิดประตูจะเข้าบ้านพัก ได้มีคนร้าย 3 คน เข้ามาที่ผู้เสียหาย คนหนึ่งใช้มีดพกขูมิให้ผู้เสียหายร้องหรือขัดขืน มิฉะนั้นจะใช้มีดแทง ส่วนคนร้ายอีก 2 คน ได้ถอดเอานาฬิกาข้อมือของผู้เสียหายไปหนึ่งเรือน ราคา 5,000 บาท กับธนบัตรอีก 500 บาทแล้วหลบหนีไป ผู้เสียหายจำคนร้ายได้เพียงคนเดียว อีก 2 คนที่ร่วมทำการปล้นจำไม่ได้

ถ้าท่านเป็นผู้เสียหาย ต้องการที่จะเป็นโจทก์ฟ้องคนร้ายที่ท่านจำได้ คนหนึ่งนั้นเป็นจำเลยในความผิดฐานปล้นทรัพย์ ท่านจะเรียบเรียงคำฟ้องอย่างไร และจะอ้างกฎหมายขอให้ศาลลงโทษอย่างไร จึงจะชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 158 (5) และ (6)

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 334 “ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์.....”

มาตรา 339 ซึ่งแก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2514 ข้อ 14 “ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้อันให้ซึ่งทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้พ้นจากการจับกุม

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์.....”

มาตรา 340 ซึ่งแก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่

21 พฤศจิกายน 2524 ข้อ 14 “ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกัน ตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์.....” (นต.มร. ภาค 1/2523)

แนวคำตอบ

“ข้อ 1. เมื่อระหว่างวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2522 เวลากลางคืน หลังเที่ยง ถึงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2523 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง (หรือ เมื่อระหว่างเวลาพระอาทิตย์ตกวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2522 ถึงเวลาพระอาทิตย์ขึ้นวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2523 ซึ่งเป็นเวลากลางคืนตามกฎหมาย) จำเลยนี้ กับพวกที่ยังหลบหนีไปอีก 2 คนมีมีดพกเป็นอาวุธ ได้บังอาจสมคบกันลัก (หรือชิง หรือปล้น) เอานาฬิกาข้อมือ 1 เรือน ราคา 5,000 บาท กับธนบัตรอีก 500 บาท รวมราคา 5,500 บาท ของโจทก์ไปโดยทุจริต โดยในการลัก (หรือชิง หรือปล้น) ทรัพย์ดังกล่าวนี้ จำเลยกับพวกได้ร่วมกันใช้มีดพกขู่มิให้โจทก์ร้อง หรือขัดขืนและขู่ขี้ขี้ว่าในทันใดนั้นจะใช้มีดพกแทงทำร้ายโจทก์ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นความสะดวกแก่การที่จำเลยลักทรัพย์หรือพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้โจทก์ยื่น ให้ซึ่งทรัพย์นั้น หรือเพื่อยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้

เหตุเกิดที่แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”

การอ้างกฎหมาย

“ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 339, 340 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ข้อ 14.”

คำถามข้อ 44.

ในคดีแพ่ง คำให้การของจำเลยที่มีได้ให้การรับหรือปฏิเสธประเด็น ข้อกล่าวหาของโจทก์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ประการหนึ่ง กับให้การปฏิเสธ แต่มีได้อ้างเหตุแห่งการนั้นอีกประการหนึ่ง ทั้งสองประการนี้ โจทก์จะต้องนำ สืบพยานหรือไม่ และจำเลยจะนำพยานของตนเข้าสืบได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (นต.มร.ภาค 1/2523)

แนวคำตอบ

กรณีที่คำให้การจำเลยมิได้ให้การรับหรือปฏิเสธข้อกล่าวหาของ โจทก์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งนั้น ถือว่าจำเลยได้ยอมรับตามข้อกล่าวหาของ โจทก์ในประเด็นนั้นแล้ว จึงไม่มีประเด็นข้อโต้เถียงที่โจทก์จะต้องนำสืบพยาน ในประเด็นนั้นอีก ส่วนจำเลยก็ไม่มีสิทธิที่จะนำพยานเข้าสืบในประเด็นนั้นด้วย เพราะถือว่าจำเลยยอมรับตามข้อกล่าวหาของโจทก์ในประเด็นนั้นแล้ว เว้นแต่ ในกรณีที่โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหาย แม้จำเลยจะมีได้ให้การรับหรือปฏิเสธได้แย้ง เกี่ยวกับค่าเสียหายไว้ โจทก์ก็ยังมีหน้าที่นำสืบถึงค่าเสียหายที่โจทก์ได้เรียกร้องไว้

ส่วนกรณีที่ทำโดยทำให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาของโจทก์โดยมิได้อ้างถึงเหตุแห่งการนั้น จำเลยย่อมไม่มีสิทธินำพยานของจำเลยเข้าสืบในประเด็นข้อนั้น เพราะจำเลยมิได้กล่าวอ้างยกเป็นประเด็นขึ้นไว้ในคำให้การ จึงไม่มีประเด็นที่จำเลยจะนำสืบพยาน แต่แม้ว่าจำเลยจะไม่มีประเด็นที่จะนำสืบก็ตาม โจทก์ยังมีหน้าที่นำสืบพยานเพื่อให้ศาลพิจารณาคำกล่าวหาของโจทก์เป็นความจริงหรือไม่ และจำเลยก็ยังมีสิทธิที่จะชักค้านพยานโจทก์ได้.

คำถามข้อ 45.

ก. การถามต้ง คืออะไร และมีความมุ่งหมายอย่างไร?

ข. เด็กหญิง ก.ถูกจำเลยข่มขืนกระทำชำเรา มีบาดแผลที่อวัยวะเพศ ได้ตอบคำถามค้านของฝ่ายจำเลยว่า ตั้งแต่ถูกจำเลยข่มขืนแล้วไม่เคยบอกให้ผู้ใดทราบเมื่อเกิดเหตุแล้ว 7 วัน มารดาได้สอบถามเพราะเห็นบาดแผล จึงได้เล่าเรื่องให้มารดาฟังว่าถูกจำเลยข่มขืนกระทำชำเรา

ปรากฏข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีของท่านว่า การที่เด็กหญิง ก. ไม่ได้บอกเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ผู้ใดทราบ ก็เพราะความอายและเกรงว่ามารดาจะลงโทษทั้งยังถูกจำเลยขู่จะฆ่านำความไปแจ้งให้ผู้อื่นทราบ และเมื่อมารดาทราบเรื่องก็ได้พาเด็กหญิง ก. ไปแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจและได้ให้การกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าจำเลยเป็นผู้ข่มขืน

ถ้าท่านเป็นทนายโจทก์ ต้องการให้เด็กหญิง ก. ตอบคำถามต้งตามข้อเท็จจริงที่ได้จากการเตรียมคดีดังกล่าว ท่านจะใช้คำถามต้งเด็กหญิง ก.อย่างไร จึงจะถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการถามต้ง (ให้ตั้งคำถามต้งพร้อมด้วยให้คำตอบแต่ละข้อตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการเตรียมคดีทั้งหมด) (นต.มร.ภาค 1/2523)

แนวคำตอบ

ก. การถามต้ง ได้แก่ การชักถามพยานของฝ่ายที่อ้างพยานโดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานนั้นเองเป็นผู้ชักถามเมื่อฝ่ายถามค้านได้ถามพยานผู้นั้นเสร็จแล้ว

การถามต้งมีความมุ่งหมายเพื่อแก้ไขข้อความที่พยานของตนได้ตอบคำถามที่ฝ่ายตรงกันข้ามได้ถามค้านไว้ ซึ่งถ้าปล่อยไว้ไม่แก้ไขอาจจะทำให้เสียหายแก่ฝ่ายตนได้

ข. การใช้คำถามต้ง

(1) ถาม ตามที่พยานได้ตอบฝ่ายจำเลยไปว่า ตั้งแต่ถูกข่มขืนแล้วไม่เคยบอกกล่าวเรื่องให้ผู้ใดทราบจนมารดาเห็นว่าบาดแผลและสอบถามขึ้น จึงได้เล่าเรื่องที่ถูกข่มขืนให้ทราบว่าถูกจำเลยข่มขืนนั้น ขอทราบเพราะเหตุใด

เมื่อถูกจำเลยข่มขืนแล้วจึงไม่เล่าให้มารดาหรือผู้อื่นทราบแต่แรก

ตอบ ที่ไม่บอกให้ทราบเพราะอายและเกรงมารดาจะลงโทษ ทั้งจำเลยยังพูดขู่ว่าจะฆ่า ถ้านำเรื่องไปบอกผู้อื่น

(2) ถาม เมื่อบอกเล่าให้มารดาทราบแล้ว มารดาจัดการอย่างไรหรือไม่

ตอบ มารดาพาไปแจ้งความต่อตำรวจในวันนั้นเอง

(3) ถาม แล้วตำรวจเขาทำอย่างไร

ตอบ ตำรวจเขาสอบถามเรื่องนี้ว่าใครเป็นผู้ข่มขืน

(4) ถาม แล้วพยานตอบเขาว่าอย่างไร

ตอบ ตอบเขาว่าจำเลยเป็นผู้ข่มขืน

คำถามข้อ 46.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นางนาค อิมเอม ต้องการเงินไปใช้จ่ายในครอบครัว จึงไปขอยืมเงินจากนายตา มั่งมี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2522 เวลา 10.00 น. เป็นเงิน 5,000 บาท โดยเอาสร้อยคอทองคำแบบลูกโซ่ 1 เส้นหนัก 2 บาท ราคา 9,000 บาท จำนำเป็นประกันไว้ สัญญาไถ่คืนในวันที่ 15 มกราคม 2523 ถึงวันกำหนดไถ่คืน เวลา 10.00 น. นางนาค อิมเอม พร้อมกับพยานอีก 2 ปาก จึงนำเงิน 5,000 บาทและดอกเบี้ยอีก 350 บาท ไปใ้สร้อยคอทองคำของตนที่บ้านนายตา มั่งมี แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบ กรุงเทพมหานคร เมื่อชำระเงินแล้วก็รับสร้อยคอทองคำคืนมาโดยไม่ได้ตรวจดูให้ถี่ถ้วน เพราะเคยจำนำกับนายตา มั่งมี บ่อย ๆ เมื่อกลับไปถึงบ้านได้ตรวจดูโดยละเอียด จึงทราบว่าเป็นสร้อยคอเก๊ ไม่ใช่สร้อยคอที่ตนเอาไปจำนำไว้ จึงกลับเอาไปคืนแต่นายตา มั่งมี ไม่ยอมรับคืนและยืนยันว่าสร้อยคอที่ตนมอบให้ไปเป็นสร้อยคอเส้นเดียวกันนี้ไม่ได้สับเปลี่ยนแต่อย่างใด

สมมติว่านางนาค อิมเอม ได้มาหาท่านเป็นทนายความให้ฟ้องนายตา มั่งมีเป็นคดีอาญาในข้อหาฐานยักยอกทรัพย์ และอ้างว่าได้ร้องทุกข์ไว้แล้ว แต่จิตใจจะดำเนินคดีเอง ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องและอ้างบทกฎหมายที่ขอให้ลงโทษให้ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) และ (6)

มาตรา 352 ผู้ใดครอบครองทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานยักยอก ต้องระวางโทษ..... (นต.มร.ภาค 2/2523)

แนวคำตอบ

การเรียงเรียงคำฟ้องคดีอาญาฐานยกยอกทรัพย์

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2522 เวลากลางวัน จำเลยนี้ได้ครอบครองสร้อยคอทองคำแบบลูกโซ่ 1 เส้น หนัก 2 บาท ราคา 9,000 บาท ของนางนาค อิมเอม (หรือของโจทก์) ซึ่งนางนาค อิมเอม (หรือโจทก์) ได้นำมาจำหน่ายไว้เป็นเงิน 5,000 บาท โดยมอบหมายให้อยู่ในความดูแลรักษาของจำเลยตลอดเวลาที่รับจำหน่ายไว้

ข้อ 2. ครั้นระหว่างวันเวลาดังกล่าวจนถึงวันที่ 15 มกราคม 2523 เวลาใดไม่ปรากฏ จำเลยได้มีเจตนาทุจริตเบียดบังยกยอกเอาสร้อยคอทองคำแบบลูกโซ่ดังกล่าวในข้อ 1 ของนางนาค อิมเอม (หรือของโจทก์) ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวของจำเลยโดยเอาสร้อยคอแบบลูกโซ่เก็ซึ่งไม่ใช่ของนางนาค อิมเอม (หรือของโจทก์) เปลี่ยนให้นางนาค อิมเอม (หรือให้โจทก์) รับไปเมื่อเวลานางนาค อิมเอม (หรือโจทก์) มาไถ่สร้อยคอทองคำแบบลูกโซ่คืนจากจำเลย

เหตุเกิดที่แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพมหานคร

คดีนี้โจทก์ (ผู้เสียหาย) ได้ร้องทุกข์ให้เจ้าพนักงานนำคดีขึ้นว่ากล่าวภายในกำหนดอายุความตามกฎหมายแล้ว แต่โจทก์ (ผู้เสียหาย) ประสงค์จะฟ้องคดีนี้เองขอให้ศาลลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352

ขอให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ที่ยังไม่ได้คืนเป็นเงิน 9,000 บาท แก่โจทก์ด้วย.

คำถามข้อ 47.

ฟ้องแย้ง ท่านเข้าใจว่ามีความหมายอย่างไร ศาลจะต้องรับฟ้องแย้งในคดีไว้พิจารณาเสมอไป หรือไม่? (นต.มร.ภาค 2/2523)

แนวคำตอบ

“ฟ้องแย้ง” หมายความว่า คำฟ้องที่จำเลยกลับเป็นผู้ฟ้องโจทก์ โดยทำคำฟ้องมาในคำให้การในคดีเดียวกับที่โจทก์ฟ้องจำเลย คำฟ้องแย้งจะต้องมีคำขอให้โจทก์รับผิดชอบตามที่จำเลยฟ้องแย้งระบุมาในคำขอด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือว่าโจทก์เป็นฝ่ายเริ่มคดีก่อน เมื่อโจทก์ฟ้องแล้ว จำเลยจึงกลับเป็นฝ่ายฟ้องโจทก์บ้างในคดีเดียวกันนั้น และฟ้องที่จำเลยฟ้องโจทก์นี้ ก็บรรยายมาในคำให้การนั่นเอง

ศาลจะต้องรับฟ้องแย้งทุกคดีหรือไม่ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ฟ้องแย้งต้องบรรยายมาในคำให้การหรือขอเพิ่มเติมคำให้การมาในภายหลัง หรือจะฟ้องมาต่างหากในภายหลังแล้วขอรวมพิจารณาเข้ากับฟ้องเดิม

(2) กฎหมายวางหลักไว้ว่า ฟ้องแย้งต้องเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิม เพราะฉะนั้น ถ้าฟ้องแย้งไม่เกี่ยวข้องกับฟ้องเดิม ศาลจะสั่งให้แยกไปฟ้องเป็นคดีใหม่ คำว่าเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิมหมายความว่าเกี่ยวกับประเด็นที่โจทก์ฟ้องไว้

(3) ฟ้องแย้งจะต้องพอที่จะรวมพิจารณาซึ่งขาดตัดสินคดีเข้าด้วยกันได้ หากรวมพิจารณากับคดีเดิมมีปัญหาว่าจะยุ่งยากมากก็ต้องแยกออกไปพิจารณาต่างหาก แม้จะเกี่ยวข้องกัน

(4) ถ้าผู้บุพการีเป็นผู้ฟ้องผู้สืบสันดาน เช่น พ่อฟ้องลูกเป็นคดีแพ่ง ลูกจะฟ้องแย้งพ่อเป็นจำเลยไม่ได้ แม้ฟ้องแย้งจะเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิมก็ตาม เพราะกฎหมายห้ามถือเป็นคดีอุทลุม

(5) แม้ว่าฟ้องแย้งจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับฟ้องเดิม ก็ไม่ใช่ว่าจะฟ้องแย้งได้เสมอไป ถ้าฟ้องแย้งนั้นเกินอำนาจศาลที่จะรับฟ้องแย้งนั้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมถือว่าศาลนั้นรับฟ้องแย้งไว้ไม่ได้.

คำถามข้อ 48.

คู่ความฝ่ายไหนถามค้านได้บ้าง มีวิธีถามค้านอย่างไร?

ถ้าท่านเป็นทนายจำเลย ในคดีแพ่งเรื่องหนึ่งโจทก์ฟ้องให้จำเลยชำระหนี้เงินกู้พร้อมด้วยดอกเบี้ยตามสัญญากู้ โจทก์นำนาย ข.เข้าสืบเป็นพยาน โจทก์ นาย ข.ให้การว่าเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2521 เวลาประมาณบ่ายโมง นาย ก. จำเลยได้มาขอกู้เงิน นาย ข. เป็นเงิน 10,000 บาท ยอมให้ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นาย ก. ได้รับเงินไปตามสัญญาครบถ้วนแต่วันนั้นได้ทำสัญญากู้กันไว้เป็นหลักฐาน ครบกำหนดแล้วไม่ชำระจากการสอบข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ได้จากฝ่ายจำเลย ว่า หนี้ตามสัญญากู้ที่นาย ข.นำมาฟ้องนี้เป็นหนี้สินเกิดจากการพนันที่ นาย ก. เล่นเสียแก่นาย ข. ได้ทำสัญญากู้กันในวงเล่นเมื่อ นาย ก. ลงชื่อเป็นผู้กู้และส่งมอบสัญญากู้ให้นาย ข. เป็นเวลาเดียวกับตำรวจบุกเข้าจับ นาย ก. และนาย ข. พร้อมด้วยผู้เล่นคนอื่น ๆ และตำรวจยึดไพ่ป็อก 1 สำรับ เงินสินพนัน 30,000 บาท สัญญากู้รายพิพาทได้ในวงเล่นมาเป็นของกลาง ทั้ง นาย ก. และนาย ข. พร้อมด้วยผู้เล่นคนอื่น ๆ ถูกส่งตัวฟ้องศาลในข้อหาว่าเล่นการพนันป็อกเอาทรัพย์สินกัน ทุกคนถูกศาลลงโทษ สัญญากู้ต่อมาตำรวจคืนให้นาย ข. รับไป

ให้ท่านถามค้านพยานโจทก์ตามข้อเท็จจริงและหลักฐานที่สอบได้ ความดังกล่าวแล้ว (นต.มร.ภาค 2/2523)

แนวคำตอบ

การถามคำถาม คุณค่าที่จะถามคำถามได้ มีกฎหมายกำหนดไว้ 3 กรณีด้วยกัน คือ

(1) ฝ่ายตรงข้ามเป็นฝ่ายถามคำถามภายหลังจากพยานตอบข้อซักถามของฝ่ายผู้อ้างแล้ว

(2) ฝ่ายอ้างพยานเป็นฝ่ายถามคำถามของตนเอง เมื่อพยานเบิกความเป็นประจักษ์ฝ่ายอ้างพยานได้ขออนุญาตศาล และศาลอนุญาตให้ถามคำถามได้

(3) เมื่อมีจำเลยในคดีอาญาหลายคน จำเลยบางคนให้การปรักปรำจำเลยคนอื่น จำเลยที่ถูกปรักปรำถามคำถามได้

วิธีถามคำถาม คือมุ่งหมายเพื่อทำลายน้ำหนักคำถาม หรือลดความเชื่อถือข้อความที่ได้ตอบคำถามของคุณค่าฝ่ายที่อ้างพยานไว้ วิธีถามคำถามนั้นใช้คำถามนำได้

วิธีถามคำถามมี 2 วิธี คือ

(1) เพื่อทำลายน้ำหนักคำถาม

ก. ถามคำถามเพื่อให้ถ้อยคำของพยานแตกต่างกับพยานอื่น

ข. ถามคำถามเพื่อแสดงให้เห็นว่า ถ้อยคำของพยานขัดต่อเหตุผล

(2) เพื่อให้พยานเบิกความเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายคำถาม

ควรใช้คำถามคำถามพยานใจทักดังนี้

(1) ถาม พยานเคยถูกจับและถูกฟ้องว่าเล่นการพนันบ่อยครั้งร่วมกับจำเลยนี้และคนอื่นอีกหลายคนใช่ไหม

ตอบ ใช่

(2) ถาม ถูกจับเมื่อวันที่เท่าไร เวลาไหน

ตอบ วันที่ 7 เมษายน 2521 ตอนบ่ายโมง

(3) ถาม ตำรวจยึดได้อะไรเป็นของกลางบ้าง

ตอบ ยึดไพ่โป๊กเกอร์ 1 สำรับ เงินสดอีกสามหมื่นบาท

(4) ถาม นอกจากไพ่โป๊กเกอร์และเงินแล้วยึดอะไรไปอีก

ตอบ ยึดสัญญาซื้อขายนี้ไปเป็นของกลางด้วย

(5) ถาม สัญญาซื้อขายนี้เอาไว้ตรงไหนจึงถูกยึด

ตอบ วางไว้กับเงินที่เล่นการพนัน

(6) ถาม คดีที่ถูกฟ้องว่าเล่นการพนัน ศาลตัดสินแล้วหรือยัง

ตอบ ตัดสินแล้ว

(7) ถาม ลงโทษหรือยกฟ้อง

ตอบ ลงโทษหมดทุกคน

(8) ถาม ต่อมาตำรวจคืนสัญญาฎีกุ้ให้แก่พยานใช้ไหม

ตอบ ใช่

คำถามข้อ 49.

ข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนมีอยู่ว่า เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2524 ระหว่างเวลา 7 นาฬิกาถึง 14 นาฬิกา นายหาญ ใจกล้า และนายใจ กล้าหาญ ผู้ต้องหาทั้งสองได้พากันเข้าไปในที่ดินโฉนดเลขที่ 4524 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของนายเศรษฐี มีทรัพย์มากผู้เสียหาย โดยนำวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ เข้าไป แล้วทำการปักผังเพื่อที่จะปลูกสร้างตึกแถว การค้า เป็นเนื้อที่ประมาณ 60 ตารางวา นายเศรษฐี มีทรัพย์มาก ผู้เสียหายทราบเหตุการณ์ในขณะนั้น จึงได้เข้าห้ามปรามมิให้ผู้ต้องหาทั้งสองดำเนินการดังกล่าวต่อไป แต่ผู้ต้องหาทั้งสองไม่เชื่อฟัง นายเศรษฐี มีทรัพย์มาก ผู้เสียหาย จึงได้แจ้งความและร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหาทั้งสองในวันเกิดเหตุขึ้นเอง เจ้าพนักงานตำรวจจึงได้จับกุมตัวผู้ต้องหาทั้งสองในขณะนั้น แล้วนำตัวส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนตามกฎหมาย ในชั้นสอบสวนผู้ต้องหาทั้งสองไม่ยอมให้การโดยจะขอให้การในชั้นศาล ผู้ต้องหาทั้งสองได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันตัวไปในระหว่างสอบสวนตลอดมา

พนักงานสอบสวนได้นำตัวผู้ต้องหาทั้งสองมอบให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีอาญาต่อศาลจังหวัดสกลนครแล้ว

ให้นักศึกษาเป็นพนักงานอัยการเรียบเรียงคำฟ้องผู้ต้องหาทั้งสองตามข้อเท็จจริงดังกล่าวในความผิดฐานร่วมกันบุกรุก และอ้างบทกฎหมายขอให้ศาลลงโทษให้ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) และ (6)

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 83 “ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

มาตรา 362 “ผู้ใดเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ

อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”
(นต.มร. ภาค 1/2524)

แนวคำตอบ

1. เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2524 เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองได้บังอาจ
ร่วมกันเป็นตุลาการกระทำผิดกฎหมาย กล่าวคือจำเลยทั้งสอง ได้ร่วมกันเป็นตุ
ลาการบุกรุกเข้าไปยึดเอาที่ดินบางส่วนในโฉนดเลขที่ 4524 ตำบลในเมือง อำเภอ
เมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของนายเศรษฐี มีทรัพย์มาก ผู้เสียหาย
เพื่อถือการครอบครอง อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของ
ผู้เสียหายโดยปกติสุข

เหตุเกิดที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

2. คดีนี้ผู้เสียหายได้แจ้งความและร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวน
ไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว พนักงานสอบสวนได้จับตัวจำเลยทั้งสองมาดำเนิน
คดีในวันดังกล่าวนั้น ในชั้นสอบสวนจำเลยทั้งสองปฏิเสธ ไม่ยอมให้การโดย
ขอให้การในชั้นศาล พนักงานสอบสวนได้ปล่อยตัวจำเลยทั้งสองชั่วคราว โดยมี
ประกันตัวไป โจทก์ได้นำตัวจำเลยทั้งสองมาศาลพร้อมนี้

ควรมีควมแล้วแต่จะโปรด

คำขอท้ายฟ้อง ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 362 และ 83

คำถามข้อ 50.

ในคดีแพ่ง เมื่อจำเลยตกลงใจสู้คดี จำเลยมีทางที่จะต่อสู้คดีได้ก็ทาง
และทางที่จะต่อสู้คดีนั้นต่อสู้อย่างไรบ้าง ให้อธิบายแต่ใจความสำคัญโดยย่อ
(นต.มร. ภาค 1/2524)

แนวคำตอบ

เมื่อจำเลยตกลงใจสู้คดีมีทางที่จำเลยจะสู้ได้ 3 ทางคือ

ก) ให้การปฏิเสธคำกล่าวหาของโจทก์เสียทั้งหมดหรือเลือกปฏิเสธ
ส่วนสำคัญแต่บางส่วน เรียกว่าให้การปฏิเสธ หมายความว่าเลือกปฏิเสธส่วนที่
สำคัญ ไม่ใช่รายละเอียดย่อย ข้อใดที่ไม่ให้การปฏิเสธ กฎหมายบังคับให้มี
ผลเท่ากับรับหรือถ้าถ้อยคำที่จำเลยให้การฟังไม่ได้ว่ารับหรือปฏิเสธคือ รับก็ไม่
รับปฏิเสธก็ไม่ปฏิเสธเช่นนี้ก็ถือว่าผลเท่ากับให้การรับ เว้นแต่ข้อเท็จจริงที่ต่อ
เนื่องกัน 2 อัน อันหนึ่งเป็นเหตุ อันหนึ่งเป็นผล เมื่อปฏิเสธข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุ
เห็นได้ว่าเป็นการปฏิเสธข้อเท็จจริงที่เป็นผลด้วย

ถ้าให้การปฏิเสธลอยเฉย ๆ ไม่อ้างเหตุผล จำเลยก็ไม่มีประเด็นนำสืบ

ยกเว้นเรื่องค่าเสียหาย ถึงแม้จำเลยจะไม่ให้การถึง ถือว่าปฏิเสธเสมอ
เว้นแต่จะให้การรับ

ข) ให้การทั้งรับทั้งสู้ คือต้องยอมรับตามข้อเท็จจริงที่โจทก์ฟ้องว่า
เป็นความจริง แต่โจทก์กล่าวไม่หมด จึงเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมขึ้นอีก การให้
การเช่นนี้หน้าที่นำสืบจะตกอยู่แก่จำเลย

ค) แม้ถือว่าข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวในฟ้องเป็นความจริง โจทก์ก็ไม่มี
สิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องจำเลย เรียกว่าให้การต่อสู้ในข้อกฎหมายหรือให้การ
ตัดฟ้องของโจทก์ คือจำเลยยกข้อกฎหมายขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การเป็นข้อตัดฟ้อง
โจทก์

คำถามข้อ 51.

ก) คู่ความฝ่ายไหนถามค้านได้บ้าง การถามค้านมีวิธีและความมุ่ง
หมายที่สำคัญอย่างไรบ้าง

ข) ในคดีแพ่ง โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิด โจทก์นำตัวเอง
เข้าสืบเป็นพยาน ความว่าจำเลยขับรถผิดกฎจราจรสวนทางล้ำเส้นกึ่งกลางถนน
เข้ามาชนรถยนต์ของโจทก์เสียหายคิดเป็นเงิน 2,000 บาท จำเลยปฏิเสธผู้ว่าฝ่าย
โจทก์เป็นฝ่ายประมาทและฟ้องแย้งเรียกค่าช่อมรถเช่นเดียวกัน ทนายจำเลยได้
ข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีว่า เมื่อเกิดเหตุรถกระทบเบียดกัน รถเกิดความเสีย
หายทั้งสองฝ่ายแล้ว มี ร.ต.ท. แก้ว ใจดี พนักงานสอบสวนท้องที่เกิดเหตุและ
สืบตำรวจตรีอีก 1 นาย ออกมาตรวจที่เกิดเหตุ แล้วทำบันทึกการตรวจสถานที่
เกิดเหตุไว้ว่า ตามวันเวลาเกิดเหตุมีฝนตกหนักถนนลื่น ได้ตรวจสภาพรถโจทก์
ปรากฏว่าที่บิดน้ำฝนเสียใช้การไม่ได้ ตรวจถนนที่เกิดเหตุ รถยนต์ทั้งของโจทก์
และจำเลยเบียดติดกัน ล้อรถด้านขวาทั้งล้อหน้าและล้อหลังของโจทก์อยู่ในเส้น
ทางเดินรถของจำเลย ตรวจพบเศษเหล็กเศษกระจกร่วงหล่นอยู่ในเส้นทางเดิน
รถของจำเลย บันทึกนี้มีข้อความว่าโจทก์และจำเลยเป็นผู้นำขึ้นและโจทก์จำเลยได้
รับรองว่าพนักงานสอบสวนได้บันทึกไว้ถูกต้องตามความจริงทุกประการโจทก์
และจำเลยได้ลงนามไว้ในบันทึกนี้ด้วย

ให้นักศึกษาทำหน้าที่เป็นทนายจำเลยซักถามค้านตัวโจทก์ที่อ้างตัวเอง
เป็นพยานตามที่ทนายจำเลยได้เตรียมคดีไว้. (นต.มร. ภาค 1/2524)

แนวคำตอบ

ก) คู่ความจะถามค้านได้กฎหมายกำหนดไว้ 3 กรณี คือ

(1) ฝ่ายตรงข้ามเป็นฝ่ายถามค้านพยาน หลังจากที่พยานตอบข้อซัก
ถามของฝ่ายที่อ้างพยานแล้ว

(2) ฝ่ายอัยการยื่นคำฟ้องของตนเอง เมื่อพยานเบิกความเป็น
ปรักษ์ โดยต้องขออนุญาตจากศาลเสียก่อน เมื่อศาลอนุญาตจึงถามค้านได้

(3) ในกรณีที่มีจำเลยในคดีอาญาหลายคน เมื่อจำเลยบางคนให้การ
ปรักปรำจำเลยคนอื่น จำเลยที่ถูกปรักปรำถามค้านได้

ความมุ่งหมายของการถามค้าน มุ่งทำลายน้ำหนักของคำพยาน หรือ
ลดความเชื่อถือข้อความที่ได้ตอบคำถามฝ่ายที่อ้าง วิธีถามค้านมี 2 วิธี คือ-

(1) ถามเพื่อทำลายน้ำหนักของคำพยาน

ก) ถามค้านเพื่อให้ถ้อยคำพยานขัดต่อเหตุผล (มักจะถามเมื่อปรากฏ
ว่าเป็นพยานเดียว)

ข) ถามค้านเพื่อให้ถ้อยคำพยานแตกต่างกับพยานอื่น (ใช้ถามเมื่อ
เป็นพยานคู่)

(2) เพื่อให้พยานเบิกความเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายค้าน

ข) ทนายจำเลยซักถามพยานโจทก์

(1) ถาม เกิดเหตุแล้วมีตำรวจมาที่เกิดเหตุเมื่อไร

ตอบ มี ร.ต.ท. แก้ว ใจดี และสิบตำรวจอีก 1 นาย มาตรวจ
ที่เกิดเหตุหลังเกิดเหตุประมาณ 10 นาที

(2) ถาม ร.ต.ท. แก้ว ตรวจแล้วได้ทำบันทึกอะไรไว้บ้าง

ตอบ ทำบันทึกสภาพที่เกิดเหตุและสถานที่เกิดเหตุไว้โดยเฉพาะ
ถนนที่เกิดเหตุและสภาพของรถ 2 คัน ที่เบียดกันอยู่

(3) ถาม ได้ตรวจและสอบถามคู่กรณีเกี่ยวกับสภาพของรถทั้งสองคัน
และได้บันทึกไว้ด้วยหรือเปล่า

ตอบ ได้ตรวจและสอบถามทำบันทึกไว้ด้วย

(4) ถาม บันทึกทั้งหมดดังกล่าว ร.ต.ท. แก้ว ได้ให้พยานตรวจดู
แล้วให้พยานลงชื่อรับรองว่าถูกต้องใช่ไหม

ตอบ ใช่

คำถามข้อ 52.

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2524 นายเกษนต์ได้กู้เงินไปจากนายเกษมเป็น
จำนวนเงิน 100,000 บาท โดยนายเกษนต์ยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 บาท
25 สตางค์ ต่อเดือนกำหนดใช้คืนภายใน 1 ปี นายเกษนต์ได้รับเงินจำนวนที่กู้ไป
เป็นการถูกต้องแล้ว และนายเกษนต์ได้ทำสัญญากู้ไว้เป็นหลักฐานในวันดังกล่าว
ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้ว นายเกษนต์ไม่ยอม

ชำระหนี้เงินกู้จำนวนดังกล่าวคืนให้แก่นายเกษม ทั้งไม่เคยชำระดอกเบี้ยมาแต่
ต้น นายเกษมได้ทวงถามแล้วนายเกษมก็เพิกเฉยเสีย นายเกษมจึงได้มอบให้
ท่านฟ้องนายเกษมเพื่อเรียกเงินต้นคืน พร้อมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระทั้งหมด
เป็นเวลาหนึ่งปีเต็มเป็นเงิน 15,000 บาท

ฉะนั้น ให้ท่านในฐานะทนายความของนายเกษมผู้ให้กู้ร่างฟ้องให้
ตามความประสงค์ของตัวความ (ให้ร่างแต่คำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องเท่านั้น โดย
ไม่ต้องคำนึงถึงแบบพิมพ์) (ข้อสอบไล่ นต.มร. ภาค 2/2524)

แนวคำตอบ

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2524 จำเลยได้กู้เงินจากโจทก์เป็นจำนวน
เงิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาท) โดยจำเลยยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ
1 บาท 25 สตางค์ต่อเดือน กำหนดใช้คืนภายในหนึ่งปี จำเลยได้รับเงินจำนวน
ที่กู้ไปเป็นการถูกต้องแล้ว และได้ทำสัญญากู้ไว้เป็นหลักฐาน รายละเอียดปรากฏ
ตามภาพถ่ายสัญญากู้ลงวันที่ 1 มีนาคม 2524 ท้ายฟ้อง

ข้อ 2. ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้ว
จำเลยไม่ยอมชำระหนี้เงินกู้จำนวนดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์ ทั้งไม่เคยชำระดอกเบี้ย
มาตั้งแต่ต้น โจทก์ได้ทวงถามแล้ว จำเลยก็เพิกเฉยเสีย โจทก์จึงขอขบวนศาล
เป็นที่พึงได้โปรดบังคับจำเลยให้ชำระหนี้แก่โจทก์ต่อไป ทั้งนี้จำเลยได้ค้างดอกเบี้ย
จากต้นเงิน 100,000 บาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 บาท 25 สตางค์ต่อเดือน
เป็นเวลาหนึ่งปีเต็ม เป็นดอกเบี้ยที่ค้างชำระ 15,000 บาท รวมกับต้นเงิน 100,000
บาท จึงเป็นเงินที่จำเลยจะต้องชำระให้กับโจทก์ทั้งสิ้น 115,000 บาท (หนึ่งแสน
หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ควรมีควรรแล้วแต่จะโปรด.

คำขอท้ายฟ้อง

1. ให้จำเลยใช้ต้นเงินและดอกเบี้ยที่ค้างชำระ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น
115,000 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ให้แก่โจทก์

2. ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 บาท 25 สตางค์ต่อเดือน
จากต้นเงิน 100,000 บาท นับแต่วันฟ้อง จนกว่าจะใช้หมดให้กับโจทก์

3. ให้จำเลยเสียค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์

คำถามข้อ 53.

ทนายความมีอำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลได้ทุก
กรณีหรือไม่? และจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นทำแทนในกรณีใดได้บ้าง? (ข้อสอบไล่
นต.มร. ภาค 2/2524)

แนวคำตอบ

ทนายความซึ่งคู่ความแต่งตั้งนั้นมีอำนาจว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ แทนคู่ความตามที่เห็นสมควรเพื่อรักษาผลประโยชน์ของคู่ความนั้น

ทนายความคนเดียวจะว่าต่างแก้ต่างทั้งโจทก์และจำเลยไม่ได้ เมื่อรู้ข้อเท็จจริงของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว จะไปรับว่าความให้อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นปรปักษ์ไม่ได้

ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นทนายหามีอำนาจกระทำใด ๆ ในกระบวนการพิจารณาได้ทุกสิ่งทุกอย่าง กระบวนการพิจารณาใด ๆ เป็นไปในทางจำหน่ายสิทธิของตัว ความเช่นการยอมรับหรือการให้การรับสารภาพตามคำฟ้องหรือคำเรียกร้องของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิหรือการใช้สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาหรือในการขอให้พิจารณาใหม่เหล่านี้ ทนายความไม่มีอำนาจที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาเช่นว่านี้ได้โดยลำพัง โดยมิได้รับอนุญาตโดยชัดแจ้งจากตัวความอำนาจโดยชัดแจ้งเช่นว่านี้จะระบุให้ไว้ในใบแต่งตั้งทนายสำหรับคดีเรื่องนั้น หรือทำเป็นใบมอบอำนาจต่างหากในภายหลัง ใบเดียวหรือหลายใบก็ได้ ยื่นต่อศาลและใบมอบอำนาจดังกล่าวใช้ได้เฉพาะคดีเรื่องหนึ่ง ๆ ตามที่ได้ยื่นเท่านั้น

ทนายความอาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นทำแทนได้

(1) กำหนดวันนั่งพิจารณาหรือวันสืบพยานหรือวันฟังคำสั่ง คำบังคับคำชี้ขาดใดของศาล

(2) มาฟังคำสั่ง คำบังคับหรือคำชี้ขาดใด ๆ ของศาล หรือสลักหลังรับรู้ซึ่งข้อความนั้น ๆ

(3) รับสำเนาคำให้การ คำร้องหรือเอกสารอื่น ๆ และแสดงการรับรูสิ่งเหล่านั้น เช่นการเลื่อนคดี

คำถามข้อ 54. (ก) การถามพยานชั้นต้น (การซักถามพยานของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน) คืออะไร? มีความมุ่งหมายและวิธีถามอย่างไร?

(ข) ในคดีอาญาหาว่าลักทรัพย์ พนักงานอัยการ กรมอัยการยื่นฟ้องนายหมึก เก่งกิจ เป็นจำเลยหาว่า เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2524 เวลากลางวัน จำเลยบังอาจเป็นคนร้ายลักทรัพย์นิตเพียตสีขาวรุ่น 1500 หมายเลขทะเบียน 5 ก. 1670 กรุงเทพมหานคร 1 คั้น ราคา 70,000 บาท ของนายเฉย สุขสบายไปโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ขอให้ส่งโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 คั้นของกลางให้แก่เจ้าทรัพย์ จำเลยถูกจับตัว

ได้พร้อมกับของกลาง จำเลยให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนว่าลักทรัพย์นิต์
ของนายเฉย สุขสบาย ไปจริง ร้อยตำรวจโทเชียว ชาญคดีเป็นผู้สอบปากคำ
จำเลยไว้ เมื่อศาลสอบคำให้การของจำเลย จำเลยกลับให้การปฏิเสธต่อผู้คดี
พนักงานอัยการโจทก์จึงได้อ้างร้อยตำรวจโทเชียว ชาญคดี พนักงานสอบสวน
คดีนี้เข้าสืบเป็นพยานต่อศาล

ให้นักศึกษาเป็นพนักงานอัยการโจทก์ผู้ว่าคดีนี้ ให้ซักถามร้อยตำรวจ
โทเชียว ชาญคดี ถึงการสอบสวนปากคำจำเลยในชั้นสอบสวน เท่าที่ท่านเห็นว่า
สมควรจะถามและสมควรจะดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับคำให้การชั้นสอบสวน
ของจำเลย โดยให้ตั้งคำถามและใส่คำตอบทุกคำถามของพยานลงไปด้วยทั้ง
คำถามและคำตอบ ไม่ให้เกิน 11 คำถามและคำตอบ (ข้อสอบไล่ นต.มร.
ภาค 2/2524)

แนวคำตอบ

การถามพยานชั้นต้นคือการซักถามพยานโดยคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน
นั่นเองเป็นผู้ถามเพราะตนเป็นผู้อ้างพยานมา ย่อมรู้ว่าพยานของตนได้รู้เห็น
เหตุการณ์ในตอนใดบ้างถ้าเป็นพยานของโจทก์ โจทก์จะเป็นฝ่ายถามก่อน ถ้า
เป็นพยานจำเลย จำเลยก็จะเป็นฝ่ายถามก่อน จะเป็นตัวความซักถามเอง หรือ
ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ซักถามเว้นแต่ศาลจะเป็นผู้ถามพยานก่อน และ
จะซักถามได้ต่อเมื่อพยานได้สาบานหรือปฏิญาณตนและตอบคำถามของศาล
ตามมาตรา 116 วรรคแรกแล้ว

ความมุ่งหมาย ก็คือเพื่อให้พยานตอบข้อซักถามให้สมประโยชน์แก่
คดีของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานถ้าเป็นพยานโจทก์ ให้พยานให้การได้ข้อเท็จจริง
ตามข้อกล่าวหาที่ได้ฟ้องร้องไว้ ถ้าเป็นพยานจำเลยให้พยานตอบข้อซักถามให้
สมข้อต่อสู้ของจำเลย

วิธีซักถาม

(1) ห้ามถามนำพยาน คือห้ามใช้คำถามนำ เว้นแต่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง
ยินยอมหรือได้รับอนุญาตจากศาล

(2) เมื่อพยานเบิกความเป็นประปักษ์แก่คู่ความฝ่ายที่อ้างตนมาอาจขอ
อนุญาตศาลถามพยานเสมือนหนึ่งเป็นพยานของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง

(3) ข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นหรือข้อเท็จจริงที่จะนำไปสู่ประเด็น
ก็มักจะอนุโลมให้ถามนำได้

(2) ถามข้อความให้เป็นไปตามลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามที่พยานได้รู้เห็นมา

(3) ควรใช้คำถามสั้น ๆ ด้วยภาษาสามัญ เข้าใจง่าย

(ข) ข้าพเจ้าจะซักถามพยานโจทก์ โดยใช้คำถามและคำตอบดังต่อไปนี้คือ

(1) ถาม จำเลยในคดีนี้ ใครเป็นผู้สอบปากคำจำเลยไว้ในชั้นสอบสวน

ตอบ ผมเองเป็นผู้สอบปากคำจำเลยไว้ในชั้นสอบสวน

(2) ถาม ชั้นสอบสวนจำเลยให้การอย่างไร

ตอบ จำเลยให้การรับสารภาพ

(3) ถาม เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ พยานจัดการอย่างไร

ตอบ จด (บันทึก) ปากคำจำเลยไว้

(4) ถาม เมื่อสอบสวนปากคำจำเลยเสร็จได้ทำอย่างไรต่อไป

ตอบ อ่านคำให้การที่สอบปากคำไว้ให้จำเลยฟัง

(5) ถาม จำเลยฟังคำให้การชั้นสอบสวนแล้วเขาว่าอย่างไร

ตอบ จำเลยรับว่าคำให้การที่จดไว้ถูกต้องตามที่จำเลยให้การไว้

(6) ถาม แล้วพยานได้จัดการอย่างไรต่อไป

ตอบ ให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้ในคำให้การ

(7) ถาม คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยหากเห็นอีกจำได้ไหม

ตอบ จำได้ เพราะมีลายมือชื่อของผมลงไว้ในฐานะเป็นผู้สอบสวน

(8) ถาม โจทก์ให้พยานดูคำให้การชั้นสอบสวน

ตอบ พยานดูแล้วว่าใช่คำให้การของจำเลยชั้นสอบสวนที่พยานเป็นผู้สอบไว้ โจทก์อ้างสงศาล

(9) ถาม จำเลยนี้พยานรู้จักมาก่อนเกิดเหตุหรือไม่

ตอบ ไม่เคยรู้จัก ฟังจะเห็นหน้าเมื่อจำเลยถูกจับคราวนี้เอง

คำถามข้อ 55.

ข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนมีอยู่ว่า เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2525 เวลา 9.00 น. นายเศรษฐี เงินมาก ผู้เสียหาย อยู่บ้านเลขที่ 61 แขวงลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้มอบเงินจำนวน 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) ให้กับนายเก่งผู้ต้องหาซึ่งเป็นลูกจ้างของตน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยเงินกู้ซึ่งผู้เสียหายไปเปิดบัญชีเบิกเงินไว้กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาลาดพร้าว ภายในวันนั้น แต่เมื่อนายเก่งผู้ต้องหาได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปจากผู้เสียหายซึ่งเป็นนายจ้างของตนแล้ว ก็หาได้นำเงินไปชำระดอกเบี้ยให้กับธนาคารตาม

ประสงค์ของผู้เสียหายไม่ กลับเอาไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวเสีย พร้อมกับ
ได้หลบหนีไป

ต่อมา เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2525 นายเศรษฐี ผู้เสียหายได้ติดต่อสอบ
ถามไปยังธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาลาดพร้าว จึงได้ความว่าผู้ต้องหาไม่ได้
นำเงินไปชำระดอกเบี้ยตามที่ได้รับมอบหมายไว้ นายเศรษฐี เงินมากผู้เสียหาย
จึงได้นำคดีมาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว
ต่อมาวันเดียวกันนั้นเองพนักงานตำรวจได้จับกุมตัวนายเก่ง ผู้ต้องหาได้ สอบ
สวนแล้ว มอบให้พนักงานอัยการดำเนินคดี

ให้นักศึกษาเป็นพนักงานอัยการร่างฟ้องและคำขอท้ายฟ้องตามข้อหา
ฐานยักยอกทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477
มาตรา 158 (5) และ (6) เท่านั้น พร้อมด้วยคำขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์
30,000 บาท ให้กับเจ้าทุกข์ด้วย

(ให้ร่างแต่เฉพาะใจความในฟ้องเท่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงแบบ
พิมพ์ของศาล)

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352

วรรค 1 ผู้ใดครอบครองทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของ
รวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตน หรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้น
กระทำความผิดฐานยักยอก ต้องระวางโทษ.....(นต.มร. ภาค 1/2525)

แนวคำตอบ

การเรียบเรียงคำฟ้องคดียักยอก

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2525 เวลากลางวัน จำเลยได้รับมอบเงินจำนวน
30,000 บาทจากนายเศรษฐี เงินมาก ผู้เสียหายซึ่งเป็นนายจ้างของจำเลยไว้ใน
ครอบครองเพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขา
ลาดพร้าว เจ้าหนี้ของผู้เสียหายแต่จำเลยได้บังอาจเบียดบังยักยอกเอาเงินจำนวน
30,000 บาท ซึ่งเป็นเงินของผู้เสียหายไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวของจำเลยเสียเอง
โดยเจตนาทุจริต โดยไม่นำเงินจำนวนนี้ไปชำระดอกเบี้ยให้กับธนาคารกรุงเทพ
จำกัด สาขาลาดพร้าว ตามประสงค์ของผู้เสียหาย

เหตุเกิดที่แขวงลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ผู้เสียหายได้ทราบการกระทำผิดของจำเลยเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2525
จึงได้นำคดีมาร้องทุกข์ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีในวันเดียวกันนั้น

ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 และขอให้

จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน 30,000 บาทให้แก่เจ้าทรัพย์ด้วย

คำถามข้อ 56.

ในคดีอาญาซึ่งผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์นั้น ใครเป็นผู้ร้องทุกข์หรือเป็นผู้ดำเนินคดีแทนได้บ้าง (นต.มร. ภาค 1/2525)

แนวคำตอบ

ผู้ร้องทุกข์หรือผู้ดำเนินคดีแทนผู้เยาว์ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้เยาว์มีผู้แทนโดยชอบธรรมไม่มีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แล้ว ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์นั้นเองเป็นผู้ร้องทุกข์หรือดำเนินคดีแทนผู้เยาว์

(2) ในกรณีเหตุดังต่อไปนี้ อาจร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้แทนเฉพาะคดีได้คือ

(2.1) ผู้เสียหายไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม

(2.2) ในกรณีเมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมไม่สามารถจะปฏิบัติการตามหน้าที่ได้โดยเหตุใดเหตุหนึ่ง

(2.3) ในกรณีเมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมมีผลประโยชน์ขัดกันกับผู้เยาว์

(2.4) เหตุตาม (2.1) ถึง (2.3) นั้น ญาติของผู้เยาว์หรือผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับอาจารย์ร้องขอศาลขอให้ตั้งตัวเขาหรือบุคคลอื่นซึ่งยินยอมเป็นผู้แทน และศาลได้สวนแล้วเห็นสมควรตั้งให้เป็นผู้แทนเฉพาะคดี

(2.5) หรือเมื่อไม่มีบุคคลใดเป็นผู้แทนให้ศาลตั้งพนักงานฝ่ายปกครองเป็นผู้แทน

(3) ถ้าเป็นคดีอุทลุมแล้ว พนักงานอัยการเท่านั้นที่มีอำนาจฟ้องทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งแทนผู้เสียหายที่เป็นผู้เยาว์ได้ แม้จะเป็นความผิดต่อส่วนตัว ถ้าหากผู้เยาว์หรือญาติสนิทได้ร้องขอ

(4) ในความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้เยาว์ผู้เสียหายได้ตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดามารดาของผู้เยาว์เป็นผู้ร้องทุกข์ได้ และถือว่าบิดามารดาเป็นผู้เสียหายไม่ใช่ผู้จัดการแทน

คำถามข้อ 57.

(ก) ถ้ามติง คืออะไร มีหลักในการถามและมีความมุ่งหมายอย่างไร

(ข) คดีแพ่ง โจทก์ฟ้องขอให้ศาลบังคับจำนองที่ดินที่จำเลยและนายแดงได้นำที่ดินคนละแปลงมาประกันหนี้ที่นายแดงกู้ยืมเงินโจทก์ไป จำเลยต่อสู้ว่าโจทก์ได้บังคับจำนองที่ดินอีกแปลงหนึ่งที่นายแดงผู้กู้ได้จำนองไว้เป็นประกัน

เงินกู้ ได้เงินมาชำระหนี้เงินกู้ไปบ้างแล้ว แม้จะชำระหนี้ไม่ได้หมด หนี้ที่เหลือ คือเงินต้นและดอกเบี้ยตามกฎหมายก็ถือว่าระงับสิ้นไปแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 733 หนี้ที่เหลือโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

เมื่อจำเลยอ้างตัวเองเป็นพยานเข้าสืบ โจทก์ซักค้านพยานจำเลยปากนี้ได้ข้อเท็จจริงว่า เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระนายแดงลูกหนี้ไม่ชำระ โจทก์เรียกร้องให้นายแดงและจำเลยชำระหนี้ มิฉะนั้นจะบังคับจำนอง จำเลยได้มาตกลงกับโจทก์ว่า ให้โจทก์บังคับจำนองเอาที่ที่ดินของนายแดงก่อน เมื่อเหลือเท่าใดจำเลยจะชำระ ทนายจำเลยได้ข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีมาว่า ข้อตกลงที่จำเลยตอบการถามค้านของโจทก์นั้นเป็นการพูดกันด้วยวาจา ไม่ได้ทำเป็นหนังสือ และจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้

ให้นักศึกษาเป็นทนายจำเลย ให้พิจารณาข้อเท็จจริงนั้นว่าจะสมควรถามถึงตัวจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการเตรียมคดีหรือไม่ โดยให้ยกเหตุผลประกอบข้อวินิจฉัยว่าสมควรจะถามถึงหรือไม่ หากเห็นสมควรถามถึงก็ให้ตั้งคำถามถ้าเห็นไม่สมควรถามถึงก็ไม่ต้องตั้งคำถาม (นต.มร. ภาค 1/2525)

แนวคำตอบ

(ก) การถามถึง ได้แก่คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ถามพยานของตนในเมื่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ถามค้านพยานผู้นั้นแล้ว

หลักในการถามถึง

1. ห้ามถามนำ เว้นแต่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือได้รับอนุญาตจากศาล
2. การถามถึงต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวกับคำพยานบอกความตอบคำถามค้านไว้ซึ่งรวมถึงการให้พยานอธิบายถึงเหตุผลที่พยานตอบคำถามค้านไว้ด้วย
3. การถามถึงต้องทบทวนให้พยานระลึกถึงคำตอบที่ได้ตอบคำถามค้านไว้เสียก่อนและควรจะถามเท่าที่จำเป็นซึ่งถ้าปล่อยไว้จะเสียหายแก่คดีของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยาน

ความมุ่งหมายของการถามถึง

เพื่อแก้ไขข้อความที่พยานของตนได้ตอบคำถามค้านไว้ ซึ่งถ้าไม่แก้ไขจะทำให้เสียหายแก่คดีของคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานได้

(ข) การใช้คำถามถึงได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีแล้ว เห็นว่าจะปล่อยคำถามค้านทิ้งไว้ไม่แก้ไขไม่ได้ เพราะการตกลงระหว่างโจทก์

และจำเลยเป็นการเพิ่มเติมข้อสัญญาในเรื่องจำนอง ข้อเท็จจริงยังไม่ชัด ปล่อยทิ้งไว้ไม่แก้ไขจะเกิดความเสียหายได้ จึงต้องถามถึง

(1) ถาม ที่พยานตอบฝ่ายค้านว่าพยานได้มาตกลงกับโจทก์ให้โจทก์ บังคับจำนองเอาที่ที่ดินของนายแดงก่อน เมื่อเหลือเท่าใด พยานจะชำระหนี้ ข้อตกลงได้ทำกันไว้อย่างไร ทำกันที่ไหน
ตอบ ตกลงกันด้วยวาจา ทำกันที่บ้านของโจทก์

(2) ถาม การที่พยานจำนองที่ดินไว้แก่โจทก์นั้น พยานกับโจทก์ต้อง ทำสัญญาจำนองโดยวิธีใดและที่ไหน
ตอบ ต้องทำสัญญาจำนองกันเป็นลายลักษณ์อักษรและต้อง ไปจดทะเบียนการจำนอง ณ สำนักงานที่ดินด้วย

(3) ถาม แล้วเรื่องที่ได้ตกลงกันให้โจทก์บังคับจำนองเอาที่ที่ดินของ นายแดงก่อน เหลือเท่าใดพยานจะชำระ นอกจากตกลงด้วย วาจาแล้ว ได้ทำข้อตกลงกันไว้เป็นพิเศษอย่างไรหรือไม่
ตอบ ไม่ได้ทำข้อตกลงกันไว้เป็นพิเศษอย่างการทำสัญญาจำนอง ที่ดินดังกล่าว

คำถามข้อ 58.

ข้อเท็จจริงจากการเตรียมคดีได้ความว่า นาย ก. และ นาง ข. เป็นสามีภรรยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน โฉนดที่ 2514 เนื้อที่ 200 ตารางวา ตั้งอยู่ที่แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีบ้านปลูกอยู่ในที่ดินแปลงนี้อีก 1 หลัง ก. และ ข. ได้นำที่ดินดังกล่าวพร้อมด้วย บ้านไปขายฝากไว้แก่ นางสาว ค. เป็นเงิน 500,000 บาท มีกำหนดการไถ่ถอน 3 ปี ครบกำหนดระยะเวลาไถ่ถอนแล้ว ก. ข. ไม่ไถ่ถอนที่ดินและบ้านดังกล่าว จึงตกเป็นของนางสาว ค. ค. มีความประสงค์จะนำที่ดินและบ้านหลังนี้ไปหา ประโยชน์ต่อไป จึงได้บอกกล่าวให้ ก. ข. ออกจากบ้านและที่ดินภายใน 3 เดือน ก. ข. และบริวารไม่ยอมออก ค. จึงมาปรึกษาหารือทนายความให้จัดการดำเนิน คดีฟ้องร้อง ก. ข. เพื่อเอาที่ดินและบ้านมาทำประโยชน์ต่อไป

ถ้าท่านเป็นทนายความของนางสาว ค. ท่านจะตั้งข้อหาหรือฐาน ความผิดฐานใดจึงจะเหมาะสมกับรูปคดีให้ร่างฟ้องตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 172 ด้วย

แนวคำตอบ

ตาม ป.วิ.แพ่ง ม. 172 ฐานความผิด คือ ผิดสัญญาขายฝาก, ขับไล่ ข้อ 1. โจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ 2514 ตั้งอยู่ที่แขวง

สามแสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งบ้านที่ปลูกอยู่ในที่ดินแปลงนี้ (ไม่ต้องกล่าวถึงเนื้อที่ดิน) อีก 1 หลัง โดยได้รับซื้อฝากมาจากจำเลยทั้งสอง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาไถ่ถอน (ไม่ต้องบอกว่ามีกำหนดเวลาไถ่ 3 ปี) จำเลยทั้งสองไม่ได้ถอนที่ดินและบ้านดังกล่าวจากโจทก์ที่ดินและบ้านดังกล่าว จึงเป็น (ไม่ต้องบอกว่ากรรมสิทธิ์) ของโจทก์ โจทก์ต้องการหาประโยชน์ (ตัดให้สันไม่พุ่มเพื่อยไม่กล่าวถึงว่าประสงค์จะนำที่ดินและบ้านอันเป็นการยึดยาว) ในที่ดินดังกล่าว ได้บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสองออกจากบ้านและที่ดินจำเลยและบริวาร ไม่ยอมออก ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเพราะไม่อาจใช้บ้านและที่ดินทำประโยชน์ได้ จึงต้องฟ้องขอबारมีศาลเป็นที่พึ่งบังคับขับไล่

คำขอบังคับ

(1) ขอให้ศาลบังคับจำเลยทั้งสองและบริวารออกจากบ้านและที่ดินของโจทก์ภายในกำหนด 7 วันนับแต่ศาลมีคำพิพากษา และห้ามจำเลยและบริวารขัดขวางโจทก์ในการใช้ที่ดินและบ้านดังกล่าว

(2) ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายแทนโจทก์

คำถามข้อ 59.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นาย ก. และ นาง ข. เป็นสามีภรรยาด้วยกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ในระหว่างอยู่กินได้มีเรื่องระหองระแหงทะเลาะวิวาทกันหลายครั้ง ต่อมาวันเกิดเหตุวันที่ 5 มกราคม 2510 เวลา 20.00 นาฬิกา นาย ก. ออกจากบ้านไปทำกิจธุระ กลับมาเห็น นาง ข. และ นาย ค. นอนเปลือยกายกอดกันอยู่ในห้องนอนในบ้านของ นาย ก. เหตุเกิดที่ ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง จึงเกิดโทสะ หยิบมีดปลายแหลมตรงเข้าแทงนาย ค. 2 ที่ ถูกที่ราวนมซ้ายและใต้สะบักขวาด้านหลัง นาย ค. ได้ถึงแก่ความตายในทันทีนั้นเอง ปรากฏบาดแผลตามรายงานชันสูตรพลิกศพท้ายฟ้อง ดำรวจได้มีดปลายแหลม 1 เล่ม ที่นาย ก. ใช้แทงผู้ตายเป็นของกลาง

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องอาญารฐานฆ่าคนโดยบันดาลโทสะ เฉพาะส่วนซึ่งต้องบรรยายตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5) และ คำขอท้ายฟ้อง

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 72 บัญญัติว่า “ผู้ใดบันดาลโทสะ โดยถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงกระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้น ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้”

มาตรา 288 บัญญัติว่า “ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษ.....ฯลฯ”

แนวคำตอบ

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2510 เวลาากลางคืนหลังเที่ยง จำเลยนี้ ได้บังอาจกระทำความผิดต่อกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยได้ใช้มีดพกปลายแหลมเป็นอาวุธ เหวี่ยงทำร้ายร่างกายนาย ค. ผู้ตาย 2 ที่ ถูกที่ราวมมซ้ายและใต้สะบักขวาด้านหลัง จำเลยได้ลงมือทำร้ายในทันทีเพราะบันดาลโทสะที่พบนาย ค.ผู้ตาย และ นาง ข. ภรรยาของจำเลยกำลังทำชู้กันอยู่ในห้องนอนของจำเลย อันเป็นการข่มเหงอย่าง ร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม ทั้งนี้โดยจำเลยมีเจตนาฆ่าและ นาย ค.ผู้ตาย ได้ถึงแก่ความตายในทันทีนั่นเอง เพราะจำเลยแทงถูก อวัยวะส่วนสำคัญของ ร่างกายสมดังเจตนาของจำเลย บาดแผลปรากฏตามรายงานชันสูตรพลิกศพ ท้ายฟ้อง

เหตุเกิดที่ตำบลหาดสำราญ อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
เจ้าพนักงานตำรวจยึดได้มีดพกปลายแหลม 1 เล่ม ที่จำเลยใช้ทำผิด เป็นของกลาง

คำขอท้ายฟ้อง ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ม. 288-72 ริบมีดของกลางด้วย

คำถามข้อ 60. ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2510 เวลาประมาณ 21 นาฬิกาเศษ นาย จ.และนาย ข.กำลังเดินมาตามทางเดินบนทางสาธารณะ ในตำบลท่ายาง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร แลเห็นคนยืนอยู่บนทางสาธารณะ ข้างหน้า 2 คน ห่างประมาณ 5 วา จ.จึงฉายไฟฉายที่ถือมาส่องไปที่คน 2 คนยืน อยู่เห็นหน้าคนทั้งสองจำได้ว่าเป็นนาย ก. และนาย ข. ก. และ ข.กำลังยกปืนขึ้น จ้องสวนทางไฟฉายที่ นาย จ. และนาย ข. จ.เปิดไฟฉาย ทั้ง จ. และ ข.ยังไม่ทัน ขยับตัวหลบ ก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 2 นัด ติด ๆ กัน กระสุนปืนถูกกอกหูขวา กับนิ้วนางขวาของ จ. ส่วน ข.กระสุนถูกที่หัวไหล่ขวา มีเลือดออก ลื่นเสียงปืน ดัง 2 นัด ก. และ ข.ก็วิ่งหนีเข้าป่าข้างทางไป บาดแผลที่ จ. และ ข.ได้รับแพทย์ ได้ทำรายงานชันสูตรบาดแผลไว้แล้วว่า จ. และ ข.มีบาดแผลเล็กน้อย กระสุน ไม่ฝังเข้าไปในร่างกายของคนทั้งสอง

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญา โดยตั้งฐานความผิดโดยอาศัยข้อเท็จจริงข้างต้น พร้อมคำขอลงโทษด้วย

แนวคำตอบ

ตามข้อเท็จจริงดังกล่าว ฟังได้ว่า ก. และ ข.พยายามฆ่า จ. และ ข. ความผิดที่คนทั้งสองกระทำความผิดต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 และมาตรา 80

มาตรา 288 บัญญัติว่า “ผู้ใดฆ่าผู้อื่นต้องระวางโทษ...ฯลฯ”

ส่วนความผิดฐานพยายามตามมาตรา 80 ว่า “ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด”

ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าว จึงต้องตั้งฐานความผิด “พยายามฆ่าผู้อื่น”

การร้องฟ้อง

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2510 เวลากลางคืนหลังเที่ยง จำเลยทั้งสองได้บังอาจร่วมกันกระทำความผิดกฎหมาย กล่าวคือ จำเลยทั้งสองได้ใช้อาวุธปืนคนละกระบอกยิงทำร้าย นาย จ.และนาย ข. คนละ 1 นัด โดยมีเจตนาฆ่า ซึ่งจำเลยทั้งสองได้ลงมือกระทำความผิดไปโดยตลอดแล้ว แต่การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่บรรลุผล เพราะกระสุนปืนที่จำเลยทั้งสองยิงถูกอวัยวะส่วนที่ไม่สำคัญ ประกอบทั้งอาวุธปืนที่จำเลยทั้งสองใช้กระทำความผิดมีกำลังขับเคลื่อนดินปืนต่ำ ผู้ถูกยิงทำร้ายทั้งสองจึงไม่ถึงแก่ความตายสมดังเจตนาของจำเลยทั้งสอง เพียงแต่ได้รับอันตรายแก่กายดังปรากฏตามรายงานชั้นสูตรบาดแผลของแพทย์ ท้ายฟ้อง

เหตุเกิดที่ตำบลท่ายาง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

คำขอท้ายฟ้องอาญา

1. ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288, 80, 83

คำถามข้อ 61.

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2512 เวลาประมาณ 3 โมงเช้า นาย ก.พี่ชายของ นาย ข.ได้เกิดทะเลาะวิวาทกับนาย ข. แล้ว นาย ก.ได้ขึ้นบันไดจะขึ้นไปบนเรือน ซึ่งอยู่ในแขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ของ นาย ข., นาย ข.ขัดขวางไม่ให้ขึ้น ก.จึงใช้มีดตายหญ้าฟันนาย ข. หลายที่ ข.เอาปืนแก๊ปเดี่ยวยาวปิดป้องกันตัวไว้ ก.จึงฟันไม่ถูกตัว ข.คงฟันถูกแต่อาวุธปืนแก๊ปเดี่ยวยาวที่ ข.ถือป้องกันไว้แล้วทันใดนั้น ก.ได้แย่งปืนแก๊ปเดี่ยวยาวที่ ข.ถืออยู่เพื่อจะใช้มีดตายหญ้าฟัน ข. ข.ได้ทำการป้องกันตัวมิให้ถูก ก.ฟัน โดยใช้มีดได้ปลายตัดที่เหน็บหลังอยู่ฟันทำร้ายร่างกาย ก.หลายที่ ถูกข้อ

มือซ้าย บริเวณศีรษะและคอ เป็นบาดแผล รวม 6 แผล บาดแผลทั้ง 6 แผล เป็นแผลฉกรรจ์ ร้ายแรงถึงตายทุกแผล ก.ถูกฟันได้ถึงแก่ความตายในทันที ส่วน ข. ไม่มีบาดแผลถูกทำร้ายแต่อย่างใด รายละเอียดบาดแผลของ ก.ปรากฏตามรายงานชันสูตรพลิกศพของแพทย์ ตำรวจได้มีมติที่ ข.ใช้แทง ก.ผู้ตายเป็นของกลาง

ให้ท่านเรียบเรียงคำฟ้องคดีอาญาเฉพาะข้อความที่ต้องบรรยายตาม ป.วิ.อาญา มาตรา 158 (5) โดยตั้งข้อหาหรือฐานความผิดตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น

แนวคำตอบ

ข้าพเจ้าจะตั้งข้อหาหรือฐานความผิดฆ่าคนตายโดยเจตนา ป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ ตาม ป.อ.มาตรา 288, 69 เนื่องจากจำเลยเจตนาฆ่าคนตาย แต่ข้อเท็จจริงเห็นได้ว่าผู้ตายเป็นฝ่ายก่อเหตุและลงมือทำร้ายจำเลยก่อนการที่จำเลยทำร้ายตอบก็ถือเป็นการป้องกัน แต่พิเคราะห์ถึงบาดแผลฉกรรจ์ซึ่งเพียงแผลเดียวก็ทำให้ผู้ตายถึงแก่ความตายได้ แต่นาย ข.ฟันถึง 6 แผล ทุกแผลทำให้ ก.ถึงตาย การกระทำของ ข.ไม่ใช่การป้องกันตัวพอสมควรแก่เหตุ ซึ่ง ป.อาญา มาตรา 68 ถือว่าไม่มีโทษแต่เป็นการกระทำการป้องกันเกินสมควรแก่เหตุตามมาตรา 69 กรณีจึงต้องด้วย ป.อาญามาตรา 288 ประกอบมาตรา 69

มาตรา 288 บัญญัติว่า “ผู้ใดฆ่าผู้อื่นต้องระวางโทษ.....ฯลฯ”

มาตรา 69 บัญญัติว่า “ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ถ้าผู้กระทำได้กระทำให้เกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็นหรือเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ แต่ถ้าการกระทำนั้นเกิดจากความตื่นตัน ความตกใจ หรือความกลัว ศาลจะไม่ลงโทษผู้กระทำก็ได้”

ร่างฟ้อง

ข้อ 1. เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2512 เวลากลางวัน นาย ก.ผู้ตายมีมิตตายหญ้าเป็นอาวุธ ได้ใช้มีตดงกล่าวฟันจำเลยหลายที แต่ฟันไม่ถูกร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งของจำเลย โดยจำเลยเอาปืนแก๊ปเดี่ยวยาววัดป้องกันตัวไว้ นาย ก.ผู้ตายจึงฟันถูกอาวุธปืนแก๊ปที่จำเลยถือป้องกันตัวไว้ นั้น ทันใดนั้น นาย ก.ผู้ตายได้แย่งปืนเดี่ยวยาวที่จำเลยถืออยู่เพื่อจะใช้มีตตายหญ้าฟันจำเลย จำเลยได้กระทำการป้องกันสิทธิแห่งตน แต่จำเลยกระทำให้เกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งกรณีจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน กล่าวคือจำเลยได้บังอาจชักอาวุธ

มีดโต้ปลายตัดที่เห็นบอยู้ข้างหลังจำเลยออกมา แล้วใช้มีดโต้ดังกล่าวฟันทำร้าย
ร่างกาย นาย ก.ผู้ตายหลายที่ ถูกที่ข้อมือซ้าย บริเวณศีรษะและคอ เป็นบาดแผล
ฉกรรจ์ ร้ายแรงถึงตายทุกแผล บาดแผลรวม 6 แผล ทั้งนี้โดยจำเลยมีเจตนาฆ่า
นาย ก.ผู้ตายให้ถึงแก่ความตาย นาย ก.ได้ถึงแก่ความตายทันที เพราะพิษบาด
แผลที่ถูกจำเลยฟันสมดังเจตนาของจำเลย รายละเอียดบาดแผลของนาย ก.ผู้ตาย
ปรากฏตามรายงานชันสูตรพลิกศพท้ายฟ้อง

เหตุเกิดที่แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

เจ้าพนักงานตำรวจยึดมีดตายหญ้า 1 เล่ม ที่จำเลยใช้ทำผิดเป็นของ

กลาง

คำขอท้ายคำฟ้องอาญา

ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา ม. 288, 69 รับมีดโต้

ของกลาง